

Orta Anadoluyu Şimale Bağ- lıyan Büyük Tünel Açıldı

Başvekil Pş. Batıbeline Davet Ediliyor

Çankırı, 17 (Husul) — İki gün evvel çektiğim kısa bir telgrafla Batıbeli tünelinin tamamen delindiğini bildirmiştik. 3500 kilometre gibi çok mühim bir uzunluğa malik olan bu tünel Ankara - Ereğli demiryolunun en ehemmiyetli parçasıdır. Tünelin büyük bir kısmı örülerek komerlenmiştir. Tamamının örülmesi de birkaç ay içinde mümkün olacaktır. Bu iş bittikten sonra Ankaradan Ereğliye ve Zonguldığa uzanan demiryolu işletmeye açılacaktır. Öğrendiğime göre hükümet, Orta Anadoluyu Karadenize kavuşturan bu yeni hatta büyük bir ehemmiyet vermektedir. Bu sebeple hattın inşaatının bitirilmesine büyük bir gayretle çalışılmaktadır. Bu hat üzerinde işletme faaliyetine geçildikten sonra hat güzergâhındaki şehir ve kasabaların iktisadi vaziyetlerinde bariz bir inkişaf görüleceği tahmin ve temin olunmaktadır. Büyük tünelin delinmesi münasebetle tünel müteahhitleri Başvekil İsmet Paşayı, bu eseri tetkik etmeleri için buraya çağırma karar vermişlerdir. Yakında mü-

Fırat üzerinde yapılan bu büyük beton köprüylü birkaç gün evvel Başvekil Paşa bir nutuk irat ederek bizzat açmıştır. Bu mühim geçit üzerinde yaya yolcu, araba ve otomobili nakliyatı başlamıştır. Bu münasebetle Elâziz muhabirimizin gönderdiği şu resmi teklif ediyoruz.

teahhitlerden ve bazı yüksek memurlardan mürekkep bir heyet Ankaraya giderek Başvekil Paşayı davet edecektir. Alınan haberlere göre, Başvekil Paşa bu daveti kabul ederek yakında buraya gelecek ve tetkikat yapmak üzere Batıbeline gideceklerdir. Çankırıda Başvekil Paşayı istikbal için şimdiden hazırlıklar yapılmaktadır.

Ankara, 17 (Husul) — El-yev İstanbulda bulunan Başvekil İsmet Paşanın üç gün sonra Ankaraya avdet edeceği haber verilmiştir.

★ Başvekil Paşa dün Hıybelide biraderlerinin köşklerinde istirahat etmişler, bir tarafa çıkmamışlardır.

Profesör Yansen İstanbulun Plânından Bahsediyor

İstanbulu Modern Bir Şehir Yapmak Çok Masraflı Ve Güç Olacaktır

Mimar M. Yansene göre Asrileşmesi çok müşkül olan İstanbulun umumî bir görünüşü

Şehir müteahhisi ! Profesör Yansen şehrimize geldi ve dün Ankaraya gitti. Profesör Yansen, Berlin Politeknik mektebi hocalarındandır. Tatil zamanından istifade ederek tatbiki uhdesine verilen Ankaraya ait plânın şimdiye kadar ne derece ilerlemiş olduğunu görmek için memleketimize gelmiştir. Ankarada iki hafta kadar kalacaktır. Ankaraya plânının tamamen tatbiki opey zaman alacağı için Profesör Yansen sık sık Ankaraya gelerek işlere nezaret et-

mektedir ve edecektir. Bu münasebetle Profesör Yansen diyor ki: — Umumiyetle Ankaranın plân tatbikatından memnunuz. Her ne kadar bunun üzerinde ufak, tefek bazı zarurî tadilat yapılmışsa da bu değişiklikler esas değiştirilmez mahiyette değildir. Maamafih Ankara'da plân tatbikatının ne derece ilerlemiş olduğunu size kat'iyetle ifade edemem. Çünkü gidip görmek ve mahallinde bir fikir edinmek lazımdır.

İstanbulun imar plânı hakkında (Devamı 3 üncü sayfada)

Peygamberlik Taslıyan Bir Adam Altın Ararken Tutuldu

Adana, 16 (Husul) — Kendisine peygamberlik süsü veren Abdurrahman isminde bir Arap, Ceyhan jandarmaları tarafından yakalanmıştır. Abdurrahman Medinelidir, burada Hürriyet mahallesinde oturmaktadır ve üfürükçülük cürmüne iki kere mahkemeye verilmiştir. Bu adam son olarak Ceyhan civarındaki Bilan kalesinin bir kovuğunda çırılçıplak bir halde yakalanmıştır. Bu düzme hoca verdiği ifadede şunları söylemiştir: "Bana rüyamda Allah tarafından peygamberlik payesi verildi. Bilan kalesinde

bir define olduğunu işittim. Orada çırılçıplak oturacak ve yalnız zeytin yiyecek olursam bu definenin bana bahsedileceği uykumda bir melek tarafından tebsir olundu. Define bir milyon altından ibaret büyük bir hazinedir. Ben de yirmi gündüsbere bu kovukta zeytin yiyecek defineyi bekliyordum. Fakat Abdurrahmanın yine bir marifetler yurttlamak için Ceyhana geldiğini haber alan jandarmalarımız kendisini defineye (!) kavuşmadan yakalamışlar, Adliyeye teslim etmişlerdir. — D. Ulvi

Bugünün Meselelerinden

Hiç Merak Etmeyiniz, Bu Yazıyı Ben Yazdım!

A. H. Markalı Makalenin Sahibi Hüviyetini Açığa Vuruyor, Fakat...

Liman Şirketinin "Kooperatif" isimli mecmuasında çıkan "A. H." markalı yazıda anlatılan fikirleri artık hepimiz biliyoruz. Bu yazıda; Sanayiın kontenjan usulüne ve iptidal maddelerin kontenjan listeleri haricinde bırakılması suretile himayesi doğru değildir, denilmektedir.

Halbuki bugün memleket sanayiinin bu iki şekilde himayesine gidilmesi bir emri vakidir. Fakat bu yazıyı yazan "A. H." markası kime aittir, bu zat kimdir?

İşte herkes bunu merak ediyor. Yazıda ileri sürülen fikirlerin çok sakat ve yanlış olduğu mu-kabil itirazlarla anlatılmakla beraber makaleyi yazan şahsiyetin hüviyeti henüz anlaşılmadığı için alâkadarların heyecanı gittikçe artıyor. Biz bu mesele ile tekrar meşgul olduk ve evvelâ Liman Şirketi Umumi Kâtibi Reşat Beye müracaat ettik.

Reşat Bey diyor ki: — Kooperatif mecmuasının imtiyaz sahibi sıfatıyla söylüyorum ki, yazı yazan zat Hamdi Bey değildir.

Liman Şirketi Müdürü Ahmet Hamdi Bey

— Belki sizsiniz?
— Belki benim, belki ben değilim.
— Ya kim?
— A. H. Bey.
— Bu A. H. Beyin Alman-yada okuduğu söyleniyor.
— Ben de Almanyada bulundum... Merak etmeyiniz. Bu A. H. Bey iki üç gün içinde belli olacak ve bu yazıyı yazan meydana çıkarak "Ben yazdım." diyecektir.
Diğer taraftan şehrimizdeki (Devamı 8 inci sayfada)

Görülmiyecek Şeyler:

2

En Mühim İstihsal Mintakamız

Zonguldak kömür havzamız, hiç şüphesiz Türkiye'nin en mühim istihsal merkezidir. Bugün Zonguldak birçok derhileri ve ihtiyaçları vardır. Zonguldak muhabirimizin temennileri dolu bir tetkik yazısını dün den itibaren 8 inci sayfamızda neşretmeye başladık. Bu yazının müteakip kısımlarını hergün o sütunlarda bulacaksınız.

Darülfünunda

Darülfünunda yapılması düşünülen islahatın bütçe vaziyeti dolayısıyla gelecek seneye bırakılmıştır.

— Hayır ola, miting mi var, nereye koşuyorsun?
— İhtimedia mi yahu, Belediye üç tabak yemeği yirai kuruşa verecekmış, onu almaya gidiyorum!

Halkın Sesi

Bir Türk Gençinin Keşfi

Kemal Cemil Bey isminde bir Türk genci veba hastalığına karşı bir serum keşfetti. Bu Türk gencine Avrupa ilim âlemi bir nişan verdi. Bu hususta halkımız diyor ki:

Mehmet B. (Divanyolu Amerikan kütüphanesi memurlarından)

— Geçenlerde Marsilyada Akdeniz memleketlerinin doktorları bir bifizsihha kongresi yapmışlar. Pariste tahsilde bulunan bir genç de bu kongreye iştirak etmiş, Kemal Cemil ismindeki bu Türk genci Pastör müessesesinde çalışıyormuş, Şefi hayvanlardaki veba ve (Ruam) hastalığına karşı bir serum bulduklarını ve bunu da Baytar Kemal Cemil Beyle beraber keşfettiklerini söylemiş ve bu Türk gencinin mesaisini takdirle kongreye bildirmiş ve nihayet Yugoslavya hükümeti Kemal Cemil Beye ve arkadaşlarına nişanlar vermiştir. Bu haber bir Türk olmak hesabına beni çok sevindirdi. Tahsile giden bütün gençlerimizden böyle muvaffakiyetli haberler bekleriz.

Fuat B. (Kumkapı Sandaleti sokak) Pariste bir gencimize nişan vermişler. Paris gibi yüksek bir ilim ve ihtisas memleketinde bir Türk gencinin nişan alması beynelmül mühim bir hadisedir. Orada öyle değme âlimler bile nişan almakta güçlük çekerler. Türkün irki kabiliyet ve zekasını temsil eden bu genci tebrik ederim.

Sabri Bey (Beyazıt Mithatpaşa mahallesi 84)

— Türklere çok zeki ve kâşif bir kavimdir. Tarihe tevdi ettikleri insanî hizmetler ve keşifler payansızdır. Yalnız son asırlarda saltanatın gürlüğü ve boğucu havası içinde bu zekâlar inkişaf imkânını bulamamışlardır. Bugün meydan açıktır. Gençlerimiz istifade etmelidirler.

Sadık Bey (Çengelköy iskele caddesi)

— Geçenlerde Avrupada tahsil gören bir gencimiz motöründen başka bütün malzemesi yerli olan bir tayyare yapmış. Şimdi de Kemal Cemil isminde bir baytarımız Pariste bir keşfi mühaseretle nişan almış. Bunlar bizim gösümüzü kabartacak hadisedir. Garp medeniyetini tamamilen memleketimize getirebilmek için böyle çalışmamız lazımdır. Türk gençleri çok zeki ve kabiliyetlidir. Elverişli çalışsınlar.

Selâk Bey (Sirkeci Meseret oteli) — Paris gibi bir ülema ve hükema diyarında adama kolay kolay nişan vermezler. Aferin şu baytarımıza.

Maznun Mahkûmlar

Bir müddet evvel Üsküdar hapishanesinde katil mahkûmlarından Arnavut Rüstem ile Recep bir olarak, şoför Recebin üzerine hücum etmişlerdi. Ölüm kastile Recebi cerh etmekle maznun olan Rüstem ve Recebin mahkemesine dün Ağır cezada devam edilmiştir.

DAHİLİ HABERLER

Beş Esrarkeş Yakalandı

Bunlar Galatada Bir Madamın Evinde Esrar Kabağı Çekiştiriyorlardı

Polis memurları Galatada bir esrarhane meydana çıkarmış ve birkaç esrarkeşi cürmü meşhut halinde yakalamışlardır. Polisler Galatada oturan Karama isminde bir Madamın bir müddettenberi evinde birtakım delikanlıları toplayarak onlara para mukabilinde esrar kabağı çektiğini haber almışlar ve derhal tahkikata başlamışlardır. Yapılan tahkikat müsbet netice vermiş ve bunun üzerine de takip hareketine girişilmiştir. Madam Karama evvelki akşam evine yine bazı gençleri davet etmiştir.

Bunlar İhsan, Hasan, diğer Hasan, Recep ve Koço isminde beş delikanlıdır. Madam Karama daha evvel hazırladığı esrar kabağını bunların önüne getirmiş ve bir esrar samimiyeti başlamıştır. Tam bu sırada eve polisler gelerek kabağı çektiğireni cürmü meşhut halinde yakalamışlardır. Yapılan tahkikat neticesinde bunların bu eve sık sık devam ettikleri anlaşılmıştır. Bunlardan bir kısmı cürümlerini inkâr etmek istemişler, fakat bariz bir cürmü meşhut karşısında bu cür'etlerini ileri götürememişlerdir.

İki Ölüm

Bir Amele İle Bir Hamal Ansızın Düşüp Öldüler

Ortaköyde bütün deposunda amelelik yapan Dadaylı Bekir Efendi dün öğle üzeri lokantada yemek yarken ansızın düşüp ölmüştür. Muayene neticesinde bu ölümün mide kanserinden ileri geldiği anlaşılmıştır.

Yine dün Küçükpazarda Hacıkadın caddesinde yük taşıyan bir hamal kalp sektesinden ansızın düşüp ölmüştür. Bu adamcağzın isminin İzzet olduğu anlaşılmıştır.

Rekabet

Bu Yüzden Çok Kanlı Bir Cinayet İşlendi

Perşembe akşamı Çarşıkapıda Sepetçi hanında kanlı bir cinayet işlenmiştir: Mercan hanında tahta ayakkabı öksesi yapan Artaki Ef. isminde bir usta vardır.

İddiaya göre bunun piyasada iki rakibi vardır ve Artaki ustanın muvaffakiyetini çekemeyen bu adamlar rakiplerini ortadan kaldırmak için birçok dolambaçlı ve gizli yollara sapmışlar ve nihayet Artaki Efendiyi perşembe günü saat yedide (8) yerinden ağır surette saldırmaları yaralamışlardır.

Artaki Efendi hastaneye kaldırılmıştır. Polis tahkikat yapmaktadır.

Dantelâ Fabrikası

Bazı Türk müteşebbisler memlekette ilk defa olarak bir dantelâ fabrikası açmak için teşebbüslerde bulunmaya başlamışlardır.

Rıhtım Şirketi Milyonları Verecek Mi?

İstanbul Gümrük Başmüdüriyeti Rıhtım Şirketi antrepolarında bulunmayan birçok eşyanın tazminini şirketten istemektedir. Bu münasebetle Başmüdür Seyfi Bey bir muharririmize şunları söylemiştir:

— Rıhtım Şirketinin antrepolarında birçok eşya yok olmuştur. Bunları biz kayıtlar üzerinde tespit ettik. Şirketten altı milyon lira kadar bir tazminat istiyoruz. Şirket bu talebimize cevap verecektir. Cevapları makul ve meşru görülürse mahkemeye gitmek icap etmeyecektir.

— Bu mallar kaç senedenberi kayıptır?

— On beş senedenberi.

— Bu hususta ilk önce yapılmış bir tahkikat vardı. Rıhtım Şirketinden (400) bin lira istiyordunuz.

— O mesele ayrıdır ve mahkemeye intikal etmiştir.

Ucuzluk

Toptan Eşya Ve Ev Fiatleri Bir Miktar Ucuzladı

Öğrendiğimize göre, son zamanlarda toptan eşya fiatleriyle, ev, apartman ve dükkân kiralaları bir miktar düşmüştür. Ucuzlama miktarı üzerinden tetkikat yapılmaktadır.

Diğer taraftan haber aldığımız göre muhtelif eşyaların haftalık vasatî fiatları tespit edilerek İktisat Vekâletine gönderilecektir. Vekâlet bu listeler üzerinde tetkikat yapacaktır.

Ağır Cezada

Yakında İki Maznun Muhakeme Edilecek

Halkalı köyünde zevcesi Mükkeremi bir kiskançlık yüzünden kesmekle maznun Salih oğlu Bekirin tahkikat evrakı Ağır Ceza Mahkemesine verilmiştir. Mahkemeye yakında başlanacaktır.

Aynı zamanda, geçenlerde Tahtakalede Osman oğlu Mehmed-i ödürmekle maznun İzzet oğlu Eminin mahkemesine de yakında başlanacaktır.

Kont Betlen Geliyor

Sabık Macar Başvekili kont Betlen istirahat maksadile şehrimize gelecektir.

İki Gemici

Beyoğlunda Bir Eve Tecavüz Etmek İstediler

Limandaki vapurlarda ahçılık yapan Halit ve arkadaşı gemici İbrahim dün gece Beyoğlunda Yeşil sokakta çaycı namile anılan Heticenin evine gitmişler, zorla içeriye girmek istemişlerdir. Biraz sonra polisler gelerek bunları yakalamak istemiş, fakat Halit polislere tecavüze yeltenmiştir. Sonra ikisi de yakalanarak karakola götürülmüşlerdir.

Evkaf Müdürü

Evkaf Umum Müdürü Rüştü Bey Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Zahire Borsasında

Dün Zahire borsasına 40 vagon buğday gelmiştir. Yumuşak buğday üzerine beş buçukla yedi kuruş arasında satış yapılmıştır. 25 balya Karahisar ve Bolvadin tiftiği gelmiş 55-50 kuruş arasında satılmıştır. Zile ve Tokat afyonları 10 buçuk liraya satılmıştır. 350 balya yapağı gelmiş 40-43 kuruşa satılmıştır.

Günün Tarihi

Fransa İle Yeni Muahede

Fransa ile aramızda muallâk meselelerin hâllî için cereyan eden müzakerat prensip noktasından ittifakla neticelenmiştir. Şimdi yapılacak olan temaslar mukavelelerin yazılış tarzına ait bazı noktalar nazardan teatisinden ibarettir.

Suriye Fevkalâde Komiseri M. Ponso bu sabah ekspresle şehrimize gelmiştir. Bugün Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey tarafından, yarın da ReisiCumhur Hz. tarafından Dolmuş bahçe sarayında misafir edilecektir.

M. Ponso hükümetimizin misafiri olarak Perapalas otelinde ikamet edecektir.

Karaya Oturan Vapur

Birkaç gün evvel Bozcaada civarında karaya oturan Ranormitis ismindeki Yunan vapuru dün yüzdürülmüştür.

Bir Yangın Makinesi

Belediye, bir Alman mühendis tarafından icat edilen ve yangın söndürmekte kullanılan bir nevi köptük makinesini almaya karar vermiştir.

Taklit Paralar

Yugoslavyada bin dinarlık kağıt paralar taklit edilmiştir. Taklit paraların şehrimizde de sürüldüğü anlaşılmıştır.

Tapu Teşkilâtı

Kars, Artvin, Trabzon Samsun ve İzmirde tapu ve kadaströ idarelerini teftiş etmiş olan Tapu Umum Müdürü Cemal B. şehrimize gelmiştir. Akşama Ankara'ya gidecektir. Cemal Bey İzmirde tapu sicil muhafızlığı teşkilâtı vücuda getirildiğini, merkezi Ankarada olmak üzere Çankırı, Yozgat, Kırşehir ve Çorumda da bu teşkilâtın yapılacağını söylemiştir.

Kazalara Karşı Sigorta

Otomobil kazalarına karşı sigorta için Ticaret Odası tetkikat yapmaktadır. Sigorta primlerinin az olması için otomobillerde kullanılan cam kullanılmamasının mecburi tutulması lüzumlu görülmüştür.

Bir Zelzele Daha

Şehrimizde dün sabah saat 7,30 da bir zelzele daha olmuş, hissedilemeyecek kadar hafif geçmiştir.

Yeni Bir Mukavele

İktisat Vekâleti her nevi yerli malı ihraçı mukabilinde kahve ithali için yeni bir mukavele imzalamıştır.

Balkan Konferansı

Balkan Konferansı için hazırlıklara devam edilmektedir. Dün Galatasarayda Hasan Beyin riyasetinde bir içtima yapılmış ve konferansta mevzu bahis edilecek tezler etrafında görüşülmüştür.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1 — Ben çok tuhaf ruhlu bir adamım Hasan Bey.

2 — Herşeyin güzel olmasını isterim..

3 — Fakat aksi gibi güzele nisbeten çirkin pek çok.

4 — Bunu anıyamadım gitti.

5 : Hasan Bey — Bunu anıyamıyacak ne var komşucugum, tabii çirkin güzele kıymeti bilin diye çok yaratmış..

Hergün

Mündericamızın çokluğundan dercedilememiştir.

Profesör Yansen İstanbulun Plânından Bahsediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

da sorulan suale Profesör Yansen şu cevabı vermiştir:

— Benim bildiğime göre bu hususta tespit edilmiş bir şey yoktur. Maamafih İstanbul Belediyesinin bir şehir plânı yapılması için bütçesine 50 bin lira koyduğunu biliyorum. Ankara'da iken bu hususta Başvekil Paşa ile Dahiliye ve Nafia Vekilleri ile görüşeceğim. Bugün de Vali Muhiddin Beyle konuştum. Kat'i birşey söylemekle beraber İstanbul plânının tahakkuku büyük paraya mütevakıf olacaktır. Tatbiki çok güçtür. Çünkü İstanbul, çok zaman evvel, nisbetsiz bir surette inşa olunmuş bir şehirdir. Ona yeni ve asri bir şekil vermek, büyük paralar sarfetmeden, fevkalâde müşküldür. Halbuki bizim maksadımız mümkün olduğu kadar az sarfetmektir. Böyle bir plânı tatbik etmek için, icraata engel olabilecek bütün binaları boşaltıp yıkılmak icap edecektir.

Böyle bir hal, azim masraflara yol açar. Bundan içtinap etmiye mecburuz. Geçen gün, öğle üzeri Eminönünden Unkapama giden caddeyi gözden geçirdim. Ne yol yarabbi! Yeni bir şehir yaparken bu gibi sıhate muzır ve dar mahalleleri yıkıp ortadan kaldırmamak mümkün müdür? Halbuki yıkılığa başlamadan evvel yapıcılık yapmalıdır ki icraat ile beraber bina kiralarda yükselme hâsıl olmasın ve mal sahipleri ihtikâra sapsınlar.

Sonra tabakat ve hendese noktasından arsaların ve semtlerin mahiyeti hakkında tetkikat yapmak lazımdır. Bu işte ciddi bir hazırlık ister ve aceleye gelmez. Maamafih bütün bunlar birer müteledir ve ortada karar verilmiş hiçbir şey yoktur.

Balkan Olimpiyatı

Bizim Atletler Ancak 18 Puan Alabildiler

Atina 16 (Hususi) — Balkan müsabakalarının son günü pek parlak olmuş ve büyük bir alâka ile takip edilmiştir. Bugünkü (dünkü) müsabakaların birincisi 400 metre idi. Bu müsabakada Romanya takımından Nemes 51, 2-5 ile birinci, Yunanlılardan Leon Pasi ikinci gelmişlerdir.

1500 metrede Yeorgapulos (Yunan) 4 dakika 13 saniye birinci Çukalos ikinci olmuştur. Cirit 110 metre manialı müsabakalarda birincilik yine Yunanlılarda kalmıştır.

Maraton koşusunu Romanyalı Gal kazanmış. Maratondan stad-yoma kadar olan yolu 3 saat 20 dakikada almıştır.

Atlalarda birincilikleri Yunan atletleri kazanmışlar, bayrak yarışında Türkiye takımı üçüncü olmuştur.

Umumi tasnif, Yunanistan: 145, Sırbistan: 73, Romanya: 68, Bulgaristan 26, Türkiye: 18.

Apartmanlar

Dahiliye Vekâleti Belediyeden Malûmat İstedi

Dahiliye Vekâleti İstanbul Belediyesinden son apartman inşaatına vasatî ne kadar para sarfedildiğini sormuştur. 929 dan itibaren yapılan apartmanlara ne kadar para sarfedildiği tetkik edilmektedir.

Son Postanın Resimli Makalesi

Düşünmesini Biliniz

1 — Muğlak, müphem fikirler, dimağ' tembelliğinin bir tezahürüdür. Dimağda vuzuh yoksa, fikirlerde de vuzuh olamaz.

2 — Fikirlerimizi söylerken heyecana kapılıp düşüncelerimizi ifade edemiyorsak, dimaği terbiyemiz tam değil demektir. Bu gibilere düşünürler denemez.

3 — Düşünürken ve düşündüğümüzü söylerken soğuk kanlılığımızı muhafaza etmesini bilmek lazımdır. Fakat kafası iyice dolu olmanın bir adam düşünemez.

SON TELGRAF HABERLERİ

Yeni Bir Karar Verildi

Mekteplerdeki Ecnebi Talebeler Türk Tarih Ve Coğrafyası Okuyacaklar

Ankara, 17 (Hususi) — Öğrendiğime göre Maarif Vekâleti ecnebi ve ekalliyet mekteplerini alâkadar eden çok ehemmiyetli bir karar ittihaz etmiştir. Derhal alâkadarlara tebliğ olunan bu yeni karara göre ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde okutulan Türk tarihi ve coğrafyası ile Yurt bilgisi derslerine bu gibi mekteplerde okuyan ecnebi

talebeler de devam edeceklerdir. Bu mecburiyet derhal tatbik edilecektir.

Maarif müfettişleri bu hususta sıkı teftişat yaparak verilen kararın tatbik tarzını kontrol edeceklerdir.

Diğer taraftan Maarif Vekâleti, dil inkılabı dolayısıyla girişilecek geniş mesai için şimdiden hazırlıklar yapmaktadır.

Rusya Ve Romanya

Uzun Müzakerelere Rağmen Aradaki İhtilâf Bir Türü Halledilemiyor

Moskova, 15 (A. A.) — Hariciye Komiseri M. Litvinof, Sovyet - Romanya ademi tecavüz misakı hakkında demiştir ki:

"Romanya ile bu muahede üzerindeki konuşmalarımız bundan on ay evvel Rigada başlamıştır. Romanya hükümeti daha evvel Romanya ile Sovyet Rusya arasında ihtilâflı bulunan meselelerin bir kenara bırakılmasını, Lehistan hükümeti vasıtasıyla teklif etmişti. Bunların başlıcası Besarabya meselesi idi.

Birkaç hafta içinde Rigada hemen hemen misakın bütün maddeleri üzerinde anlaşma elde edilebildi. Ve bu maddeler iki memleketin murahhasları arasında imzalandı.

İhtilâf tek bir nokta üzerinde kalmıştır. Ve Cenevre konuşmalarından sonra Sovyet Rusyanın bu nokta hakkındaki düşüncesi de anlaşılmiştir. Romanya bu nokta hakkında kat'i cevabını vermelidir.

Azılı Katil

Jandarmaya Da Tecavüz Etmek İstedi, Fakat...

Kemalpaşa, (Hususi) — İki kadın katili olan sabıkalı Rizeli Mehmet bir müddet evvel Denizli hapisanesinden kaçmaya muvafak olmuştu. Armutlu Jan'arma Kumandanı Kemal Ef., Mehmedin burada kardeşi marangoz Ziyannın yanında bulunduğunu haber almış ve doğru marangoz dükkânına gitmiştir. Yakalanacağını anlayan Mehmet bıçağını çekmiş ise de Jandarma kumandanının tabancası karşısında susmuştur. Fakat Ziya kardeşimi yakalatmam diye gürültü ve partiri yapmış ise de, Kemal Ef. her ikisini deyaklamıştır.

Yeni İskân Kanunu

Ankara, 16 — Dahiliye Vekâleti yeni bir İskân Kanunu hazırlamaktadır. Kanunda, şimdiki kadar halledilmemiş iskân meseleleri kat'i bir şekle bağlanacaktır.

Birincilik

Müsabakaları

İstanbulspor İzmirde Galip Geldi

İzmir 17 (Hususi) — Futbol birincilik müsabakalarına dün devam edilerek İstanbulspor ve Eskişehir tayyare takımları karşılaştılar. Hakem İzmirden Fehmi Beydi. Takımlar şöyle teşkil edildiler.

İstanbulspor: Kemal, Ali, Samih, Aziz, Hasan, Fahri, Reşat Nihat, Salâhaddin, Salâhaddin ve Tefvik.

Eskişehir: Kâmil, Cafer, İrfan, Rahmi, Hüseyin, Cahit, Kemal, Orhan, Necati, Emin, Saim.

Oyuna evvelâ Eskişehiriler başladılar. Umumiyet itibarıyla zevkli geçen bir oyundan sonra İstanbulspor 1-2 galip gelerek finale kaldı. Cuma günü İzmir Altınordu ile İstanbulspor sou maçı yapacaklardır.

Feci Kaza

Konyada Bir Çoban Kurşunla Vurularak Öldü

Konya (Hususi) — Kızılviran nahiyesinin Bulamas köyünden Mustafa ağılı Rıza Aladağ eteklerinde ölü olarak bulunmuştur. Rıza çobanlık yapmakta idi. Sürülerini dağda otlamaya bırakmış, köye ekmeğe almaya giderken omuzundaki tüfeği bir çalıya takılmış, bu yüzden ateş alan tüfekten çıkan kurşun zavalı çobanı öldürmüştür.

Soyguncular

Kilis Yolundaki Şerirlerden İkisi Yakalandı

Antep, 15 (Hususi) — Bir kaç gün evvel Kilis yolunda yolcu kamyonlarını ve yolcular arasında bulunan mebusumuz Şahin Beyi süyan şerirlerden ikisi şiddetli takibat neticesinde yakalanmıştır. Tahkikat devam etmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kooperatif mecmuasında çıkan bir makale birkaç gündür bütün gazeteleri meşgul ediyor. Sanayicilerin himayesine itiraz eden bu makale sahibinin hüviyeti mesele oldu. Makale altında A. H. rumu u var. Bu harfler, kimin ismini ifade etmektedir? İşte gazeteleri düşündüren sual budur.

Bizce kooperatif mecmuasını çıkaran Liman Şirketi olduğuna, Liman Şirketi Müdürünün ismi Ahmet Hamdi olduğuna ve mecmuaın baş yazısını teşkil eden bu makalenin altında da A. H. rumuzları olduğuna göre artık bu imzanın Hamdi Bey'e ait olmadığına,

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

En Ziyade

Neye

Sinirlenirsiniz?

N. S.

Son zamanlarda gazetelerden birinde "şehir dahilinde nelere sinirleniyorsunuz?," diye bir anket açıldı. Bir arkadaşımın:

— Bu sual sana tevcih olunmuş olsaydı ne derdin? diye sordum!

— Ben, dedi, her şeyden evvel bu suale sinirlendiğimi söyledim.

— Neden? Çareleri bulunacakmış gibi sorulmasına mı?..

— Hayırl..

— Bu sorgu karşısında kalkanlara; damarlarına basan şeyleri toptan hatırlattığı ve onları boğ yere sinirlendirdiği için mi?

— Değil birader, değil..

— Ya nedir, bu sual seni neden sinirlendiriyor?..

— Bu sual maruz kalanları çok müşkül vaziyete sokuyor da ona sinirleniyorum.

— !!!

— Gözünün önüne ölüm döşeginde yatan yüz dertle malûl bir hasta getir. Başından başlıyalım. Gözlerinde trahuma vardır. Kulaklarının zarları iltihap yapmıştır. Dişleri eksik, olanlar da çürüktür. Burnu nezleden akar, boğazı hastadır. Ciğeri delik değil, kalbi zivanadan çıkmıştır. Böbrekleri rahatsız, bacakları romatizmalıdır. Vücudunun sıhhatte olan hiçbir uzvu yoktur. Doktor gelir. Hastada cevap vermiye bile mecal yoktur. Hastanın başında bir adam vardır.

Doktor ona sorar:

— Hasta neresinden muztarıptır?..

— !..

— Cevap versenize?!

— İmkân yok!

— Sebep?!

— Sual yanlış ve ters soruldu da ondan?

— Niçin?!

— Hasta neresinden memnundur diye soracaksınız.

— !?..

→ Evet, zira bilâistisna bütün uzuvlarından muztarip ve malûldür!

— !?..

★

O gazetenin o suali iyidir, hoştur, amma tersine sorulmuştur. Zira şehir dahilinde sinire dokunan şeyler sayılabilecek kadar az değildir. Sayılabilmeleri imkânsızdır. Sual: "Şehir dahilinde ne hoşunuza gidiyor?," yahut "Şehir dahilinde hoşunuza giden şey var mıdır?," şeklinde olmuş olsaydı, insan düşünür, taşınır, bir cevap vermiye uğraşır, ve emin değilim amma çok düşünmek şartile kim bilir belki de muvaffak olabilirdi."

★

Bir adamın mühim bir zata yanacak dertleri varmış. Dert karışık, dert uzun. Dertin on kısa yoldan anlatılabilmesi bile uzun. Adam günlerce uğraşmış, sıra beklemiş, nihayet huzura girebilmiş. Beriki sert bakışlarla müracaatçıyı yukardan aşağı bir süzmüş, sonra:

— Çabuk demiş, çabuk anlat! sana iki dakika zaman!..

Beriki susmuş. Mühim zat:

— Ne sustun anlatsana! demiş. O:

— Efendim demiş, derdim öyle anlatılması iki dakikada bitecek boydan olsaydı ben onu tasadan bile saymaz, senden medet ummak için günlerce kapında sıra beklemezdim. İki dakikada hiçbir şey anlatamamaktansa bütün bütün susmayı tercih ederim.

★

Sözün kıyası: O anketin sualine ben de maruz kalmış olsaydım, susardım. Zira İstanbulda sinirlendiğimiz şeyler iki sütünu sığacak boydan dekildir. Çalıp ta, kırkta birini sığdırmıya muvaffak olamamaktansa susmak... hayırlıdır.

Memleket Manzaraları

Safranboluda
Hafta Tatili

Safranbolu (Hususi) — "Kanari", Safranboluya iki saat mesafede ve "Yörük", köyünün yarım saat ötesinde "200", evli büyücek bir köydür... Son senelerde köylüler arasında okumaya ve çocuklarını okutmaya çok büyük bir heves uyanmıştır. Ziraatle iştigal eden birçok babalar evlâtlarını İstanbul ve Kastamonu liselerine ve Muallim mekteplerine göndermişlerdir. Maarife karşı gösterilen bu inhimak şimdiden tesirini göstermeye başlamıştır.. Tatil devrelerini köylerinde geçiren bu gençler hemşerileri üzerinde mühim tesirler yapmaktadır...

Köyün şimalinde ve aşağı kısmından Eflâni suyu akar. Bu suyun üzerinde eski medeniyetlerin yıkılmaz birer abidesi olan Taşköprü, Değirmendere ve Çevrik isimleri verilen üç köprü vardır. Bilhassa "Yazı", köy bağlarıyla Değirmendere köprüsü arasında "Cenevizler", devrine ait çok eski fakat hâlâ bozulmamış bir şose vardır.

Bu köyün en büyük hususiyeti köylülerin kadınlı erkekli çalışarak büyük bir refah içinde geçimlerini temin etmeleridir. Köylünün çalışma sahası yalnız bahçelerdir. Köylüler sebze ve meyvalarını Kastamonu, Gerede, Çerkeş ve Eflâni pazarlarına getirip satarlar... Bu bahçeler mahsulleri her sene 150,000 lira temin eder. Köylülerin çalışmaları nispetinde içtimâ zevkleri de yerindedir. Meselâ: Cuma günleri "Yazı camii", önde (Konari ve Yörük) ahalisi toplanır.. O gün için camiin önündeki kahve meydanı bir pazar yeridir. Her satıcının önü mahşer gibi kalabalıktır. Koyu gölgeli çınar ağaçlarının altında yüzlerce köylü kahve ve nargilelerini hüpürdetir.. Bir yandan küme küme toplanan gençler tatlı konuşmalarla vakit geçirirler... Bu muhabbetlere öğleden sonra herkes bahçelerine ayrılarak nihayet verirler... O gün aileler çocuklarıyla yemek, içmek, gülmek ve oynamakla vakit geçirirler... Büyük şehirlerde cuma tatili kanunî mecburiyeti ihdas edildikten sonra tatbik edildiği hâlde ne kadar şayanı hayrettir cumayı istirahat günü ittihaz etmek bu köylüler arasında asırlardanberi an'anevî bir şekilde devam etmektedir...

Köy kanununun tatbiki köyde noksan kalan birçok işlerin görülmeye vesile olmuştur...

Mehmet Enver

Bartında

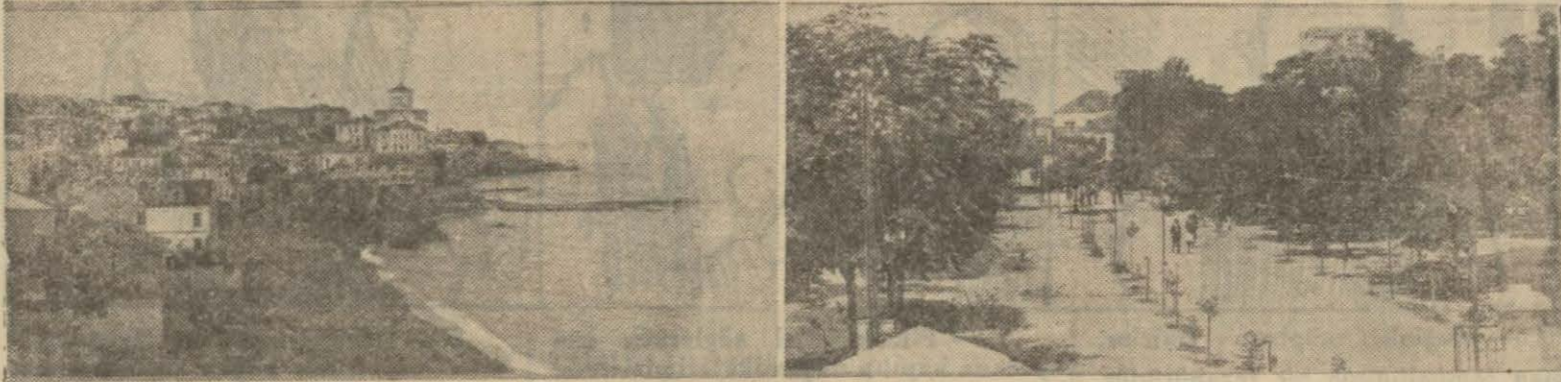
Liman Harap Bir Hale
Gelmiştir

Amasra limanı son senelerde harap bir hale gelmiştir. Millî Müdafaa sıralarında batan Şahin ve geçen sene batan Rize vapurları ankazı hâlâ çıkarılmamıştır. Bu yüzden su tamamen çekilmiş, iskelenin bir tarafı kuru muştur.

Gedizde Hafriyat Yapılıyor

Salihli (Hususi) — Nafia Müsteşarı Burhanettin Bey buraya gelmiş, Gediz çayında yapılan büyük kanal hafriyatını gözden geçirmiştir.

MEMLEKET HABERLERİ

Trabzona Vapur Geldiği Zaman İskele
Bir Bayram Yerine Döner!

Trabzon (Hususi) — Bütün şark vilâyetlerinin iskelesi olan vilâyetimiz Anadolunun en medeni ve en temiz şehirlerinden biridir. Belediyenin faaliyeti burada elle tutulacak şekilde görülebiliyor. Muntazam elektrikler sayesinde geceleri her taraf pırıl pırıl yanmaktadır. Şehir ortasındaki Belediye parkı, evlerine yorgun dönen halkın, çocukların, gençlerin can atıkları bir yerdir, sesli sözlü filimler getirten sine-

ma da halkın bu medeni ihtiyacını tatmin etmektedir.

Bilhassa iskeleye vapur geldiği zaman Trabzon hakikaten görülecek bir manzara arzeder. Halk o gün bir bayram yapıyor gibi neşelidir, iskele kalabalıktır, bu kalabalık yolcuları istikbal ederek ve geleni gideni seyrederek eğlenir.

Şehrimiz sade deniz yolundan değil, kara yolundan da mühim bir uğrak yeridir. Vandan baş-

lıyarak Karaköse, Kars, Erzurum, Gümüşane vilâyetlerinin bütün halkının gelip geçtiği yer bu iskeledir. Trabzondan bu vilâyetlere uzanan bir şose varsa da bu yol haraptır. Şimdi şehrimizden Karköseye hatta İran hududuna kadar uzanacak esaslî ve çok muntazam bir şose yapılmaktadır. Bu şosenin tesviyei tûrabiyesi bitirilmiştir. Yolun bir an evvel ikmalî için geceli gündüzlü çalışılmaktadır.

Vamık Faik

Gönende

Halk Bol Bol
Balık Yiyor

Gönen (Hususi) — Son günlerde hemen hergün şehrimize kamyonlar dolusu balık gelmektedir. Balıkların çifti beş kuruşa satılmaktadır. Fakir halk bu vaziyetten memnundur. Fakat balık o kadar çoktur ki bunların bir kısmı satılmıyor ve bayatlıyor. Belediye halkın sıhhatini korumak için bu balıkları çaya dökmektedir.

İzmirde

Bir Macar Takımı
Davet Edildi

İzmir (Hususi) — Karşıyaka spor klübü teşrinisaninin 11 ve 13 ünde birer maç yapmak üzere Macaristanın profesyonel Boçkay takımını İzmirde davet etmiştir.

Bu teşebbüs spor meraklılarını sevindirmiştir.

İncir Satışı

Çok Dorgun Gittiğinden
Tebdir Alınıyor

İzmir (Hususi) — Bu sene incir satışının ve fiatların düşüklüğü dolayısıyla, Ticaret Müdürlüğüne birçok şikâyetler vaki olmaktadır.

Bu şikâyetleri nazarı dikkate alan Ticaret Müdürlüğü tetkikata girişmiştir. Piyasadaki incir fiatlarının sağlamaştırılması için alâkadar makamlarda birçok tedbirler düşünülmektedir. Ticaret Müdüriyeti, tanzim edeceği raporu vekâlete bildirecektir.

Balıkesirde

Bir Gelin Kaynana
Kavgası

Balıkesir (Hususi) — Burada çok şayanı dikkat bir gelin kaynana kavgası olmuş, kaynana Fatma H. başından ağır surette yaralanmıştır.

Kavgaya sebep aralarında geçen bir münakaşadır.

Zonguldakta

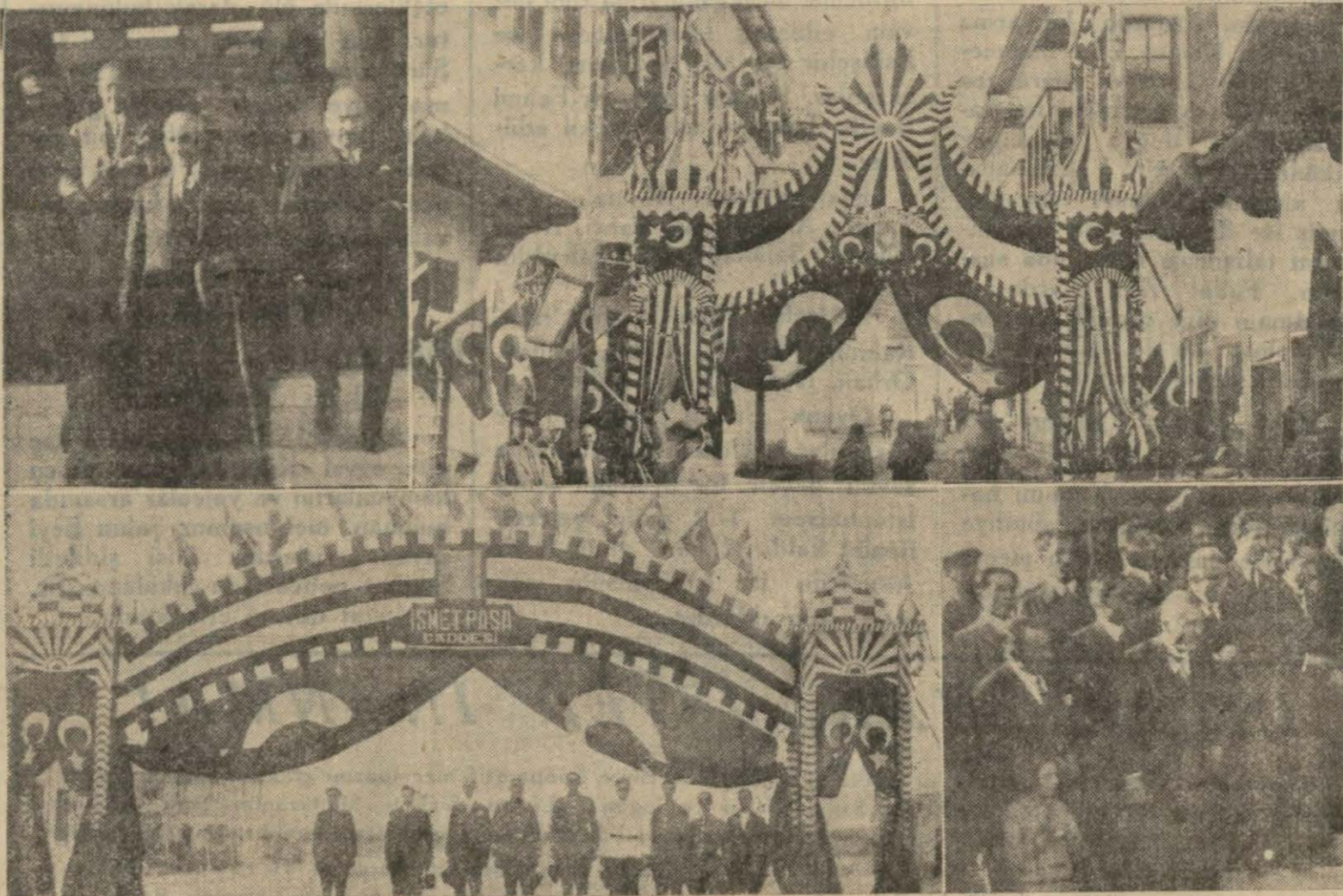
Bir Petrol Membaı
Bulundu

Zonguldak (Hususi) — Bartın köylerinden birinde petrol membaı bulunmuştur. Membaıdan alınan mayi tahlil edilerek rapor Vekâlete gönderildiği halde henüz hiçbir cevap alınmamıştır. Halk membaı üstünde biriken mayi topluyarak kullanmaktadır. Bu mayi hiç is yapmadan mükemmel surette lâmba ve hatta löküslerde kullanılmaktadır.

Susıgırlıkta

Bir Ticaret Derneği
Teşekkül Etti

Susıgırlık (Hususi) — Burada kasabamızın yegâne çiftçi klübü olarak bir "Ziraat Derneği", teşekkül etmiştir. Çiftçiliği fennî esaslarla ilerletmek gayesinde bulunan bu dernek yakında faaliyete geçecektir.

Asyanın en büyük köprüsü olan ve Malatya ile Elâziz arasında inşa edilen meşhur Kömürhan köprüsünün resmi küşadı Başvekil İsmet Paşa Hz. tarafından yapıldı. Resmimizde Başvekil Paşanın Malatya'yı ziyaretlerine ait intibalar görünmektedir.

Fen Bahsi

Zelzeleleri
Daha Evvelden
Öğrenemez Mi?

Son Yunanistan felâketi münasebetile

Henüz birkaç gün oldu: Son lâniğin yanbaşındaki Kalsidonya yarım adası, şiddetli bir yerel hareketle berbat oldu, evleri yıkıldı, yüzlerce insan yerden yurtsuz kaldı.

Zelzelenin, ara sıra tekrarladığını haberi veren telgrafların ardı da henüz kesilmedi. Fennî bu derece terakki ettiği bir asırda, birçok günahsız insanları felâkete uğramaları, doğrusunda pek de gönlün kabul edileceği şeylerden değildir. Bizim bildiğimiz çok hassas birtakım aletler zelzeleleri vaktinden evvel habere verebilirler. Acaba bu defa böyle olmadı mı?

Bu suale cevap verebilmemiz için birtakım âlimlerin zelzeleleri hakkında söylediklerini gözden geçirmek lazımdır:

Eski Geolojya ilmine göre kürenin içi, alevle dolu nihayetsiz bir boşluktan ibarettir. Bugünkü bilim, bu basit tarifile kanaat etmiyor ve tecrübe ile ispat ediyor ki toprağın içine inildikçe sıcaklık derecesi artmaktadır. Bu tecrübeyi, derin ev mahzenlerinde girmek suretile herkes yapabilir. Maden kuyularında ise her 30-35 metre bir derece sıcaklık farkı hâsıl olduğu malûm bir hakikattir. Şimdiye kadar ancak 2000 metre derinliğe kadar iskandiller yapılabildiği düşünülürse kürenin kabuk kısmından pek mahdut bir saha hakkında malûmat sahibi olduğumuz anlaşılır. Maamafih bu 2000 metre derinliğe kadar yapılan iskandil tecrübeleri göstermiştir ki arzın derinliğinde mevcut hararet, tanıyıp bildiğimiz bütün maddeleri eritecek bir kuvvettir. Meselâ: toprak içinde 90 kilemetrelik bir derinlikte hararetin 2000 derece santirata geçmesi lazımdır.

Milyonlarca asırlık hayat sahibi olarak kabul edilen kürenin merkezi, vaktile dış kabuk kısmı gibi yavaş, yavaş soğuyor. Böyle bir soğuyuşun mühim bazı akıllı tesirler yapmaması mümkün değildir. Soğumak demek, takabbuz demektir. Kürenin içinde mayi hâlinde bulunan kısmın takabbuz etmesi, soğuk kabuk kısmında kırışıklar vücuda getirmesi demektir. İşte bu kırışım anı olursa, bildiğimiz zelzele hâsıl oluyor. Sismograf ismi verilen zelzele haber verme aleti, ucunda ağır bir cisim bulunan uzun ve madenî bir daldan ibarettir. Bu iğne, toprağın bütün hareketlerini takip edebilecek vaziyettedir. Takip ettiği toprağın hareket seyrini, otomatik bir surette devreden bir kâğıt bobini üzerine kaydeder. Büyük zelzeleler daha evvel birtakım sarıntılardan sonra vukubuluyor. Fakat asıl zelzele ile haber verici mahiyette bulunan bu sarıntılar arasında çok zaman bulunmaz. Demek oluyor ki büyük zelzele felâketlerinin geniş bir saha dahilinde tahribat yapmalarının önünü daha evvelden isabetli bir surette almak mümkün değildir. Bundan anlaşılabilir ki fennî bugünkü terakkisi, bütün tabiat kuvvetlerini kendisine tamamilen ram edecek bir kemal derecesine henüz varmış değildir.

Siyaset Âlemi

1931 den Evvel
1831
Gelmisti

Büyük harpten sonra büyük kazançlar temin eden ve ileriye gidebilen bazı milletler işlerin fena gittiğini anladılar. Dünyanın bir nüfuz, menfaat ve bunun neticesi olarak ta bir silâhlanma yarışına girişmek mecburiyetinde kaldığını gördüler. Vaziyet iki noktadan tehlikeli idi:

1 - Her yarış gibi neticenin bir galip ve bir mağlûbu meydana getirmek zaruretinde bulunması.

2 - Bu yarış masrafinin dayanılmaz derecede ağır olması.

Her tarafta, denilebilir ki, hemen aynı zamanda duyulan endişe, bugün beyhude uğraşmalarına şahit olduğumuz Tahdidî Teslihat Konferansını doğurdu.

Fakat garip bir tecellidir ki bu konferans nasıl bir ilhamın mevlûdu ise, bundan tam bir asır evvel, yani 1831 de de bunun gibi, yine dünyanın girdiği silâhlanma yarışından kurtulmak için böyle bir toplantı yapıldığı görülmüştür. Bu vak'a, 1815 Viyana muahedesi'nin bir neticesiydi.

O zaman Avrupa haritası, sun'î bir menfaat taksimine uğramıştı. Gün geçtikçe, bu muahedenin yaşama kabiliyeti olmadığı görülmüştü.

Fransız elçisinin Viyana hükûmetine yaptığı bir teklif ile beş devletten mürekkep bir konferansın toplanmasına karar verildi. Bu devletler İngiltere, Almanya ve Prusya, Fransa, Avusturya ve Rusyadan ibaretti.

Bütün bu devletler, prensip itibarıyla sülhün muhafazası lüzumunu kabul ettiler.

Dahili işlere bir müdahale mahiyetinde olmamak üzere konferansın kararlarını kabul edeceklerini bildirdiler. Çünkü o zaman da, bugün gibi, harp bütçeleri, devletler için bir yıkım sebebi oluyordu. Fakat devletlerin muhtelif menfaatleri, dünyada işgal ettikleri vaziyetler, umumi bir formül altında birleştirilemedi ve Avrupa kendi hatası yüzünden ittifaklar ve kuvvet muvazenesi sistemine meyiletmek mecburiyetinde kaldı. Bunun neticesi ise malûmdur. —Süreyya

Garip Bir Facia

Madrid, 16 — İşçiler birliği kongresi murahhaslarından M. Yose Garsiya gece oteline döndüğü zaman odasının kapısını şaşırması ve başka bir odanın kapısını omuzlayarak açmıştır. Bu odanın içindeki adam Garsiya'yı hırsız zannederek ağır surette yaralamıştır.

M. Titulesko

İstifa Etti

Bükreş 16 — Başvekil Vaydavvod harici siyasetindeki hattı hareketini değiştirmedikten ve M. Tituleskonun hariciye vekâletini kabul için ileri sürdüğü şartları kabul etmediğinden birkaç gün evvel hariciye nezaretine getirilen M. Titulesko istifa etmiştir. M. Titulesko, eski vazifesi olan Londra afirliğine dönecektir.

İdam Cezasının Affı

Paris, 16 — Arnavutluk kralı 7 idam mahkûmunun cezasını müebbet hapse tahvil etmiştir.

TEFRİKAN UMARASI 100:

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkinin hayal romanı

Uzun müddet bu sual bu haykırık mutfakta aksetti. Sonra hepsi deli gibi, birbirlerini itip kakarak mutfaktan çıktılar, bahçeye koşular. Burada ince, yumuşak kar dolmuş çukurun arkasını yanmış direklere dayamış, başı göğsüne sarkmış Peter amca yatıyordu. Sağ kulağının altında kırmızı bir ağzı gibi derin bir yarık görünüyordu. Yarım tırtıl kenarları dişlere benzeyordu. Korkudan gözlerimi kapadım ve

HARİCİ TELGRAFLAR

7500 Kişi Öldü

Hindistanda Veba Salgını Ve Kıtık Yüzünden Binlerce Kişi Ölüyor

Bombay 16 — Valii Umumi, yakında Londrada toplanacak olan Yuvarlak Masa Konferansı hakkında Hint reisleri ile görüşmek üzere Pona'ya gelmiştir. Valii Umuminin Gandhi ile görüşmesi muhtemeldir. İngiliz Başvekil M. Mak Donald tarafından verilmiş olan intihap hakkı, Müslümanların hakimiyetini kabul etmek istemiyen Pencap Sikh arasında galeyan uyandırmıştır. Müslümanlarla Sikh'ler arasında kanlı müsademeler olmuş 14 kişi ölmüştür. Galeyan civardaki havaliyede sırayet etmiştir.

Hindistanda Kıtık Ve Veba

Bombay 16 — Allahabat mıntakasında kıtık başlamıştır. Geçen hafta içinde burada vebadan 7500 kişi ölmüştür.

Japonya Asla Siyasetini Değiştiremez

Tokyo 16 — Siyakay fırkası senelik kongresini aktetmiştir. Bu fırka, Japonya'nın en mhim fırkalarındandır. Şimdiki kabinede birçok mümessilleri vardır.

Kongre, bir karar sureti kabul etmiştir. Bu karar suretinde yeni Mançuri devletinin tanınması dolayısıyla çıkan vaziyete karşı koymak ve iki memleket arasındaki iktisadi münasebetleri kolaylaştırmak için tamamen Asya'da bir siyaset takibi tavsiye olunmaktadır.

Fırka reisi doktor Kisabure Suzuki, Litton raporunu tenkit etmiş ve birçok yanlışlıklarla dolu olduğunu söylemiş ve:

"Bu rapor, bu kadar mühim bir meselenin hallini temin edemez," demiştir.

M. Suzuki, şu sözleri ilâve etmiştir:

"Milletler Cemiyetinin Litton raporuna istinat edecek bir hal sureti aramıyacağımı zannederim. Esasen Milletler Cemiyetinin Japonya'ya karşı hattı hareketi ne olursa olsun Japonya, kendi siyasetini değiştirmeyecektir.

Musolini Torinoda

Torino, 16 — Musolininin geleceği haberinden dolayı şehir sevinç içindedir. Şehir sokakları talebelerle doludur. Belediye reisi bir telgrafla şehrin sevinç ve sadakatini bildirmiştir.

Romanyanın Cemiyeti Akvam murahhası olan M. Titulesko birkaç gün evvel Romanya Hariciye Nezaretine getirildi.

M. Titulesko on senedenberi Cemiyeti Akvamda oynadığı büyük rollerle Avrupa siyaset âleminde büyük bir şöhret kazanmıştır. M. Titulesko Hariciye Nezaretini kabulden sonra Paris'te M. Heriyo ile mühim bir mülakat yaptı. Bu mülakatta Romanya-Rusya ademi tecavüz misaki etrafında görüşüldü ve M. Heriyo, hiç bir vehife Romanyayı tek başına bırakmayacağını vadetti.

Dün gelen telgraflar M. Titulesko'nun siyasi bir noktai nazar ihtilâfı yüzünden istifa ettiğini bildirmektedir. Resmimizde M. Titulesko'nun ve Fransız Başvekil M. Heriyo'nun biror karikatürü görülmektedir.

Beşler Konferansı Neden Akamete Uğradı?

Almanlar Mes'uliyeti Fransaya Yüklüyor. İtalyanlar Da Almanyayı Tenkit Ediyor!

Berlin 16 — Gazeteler, Almanyanın Londrada toplanacak olan beşler konferansına iştirak etmemesi sebebini ve konferansın akamete uğraması mes'uliyetini Fransaya yüklemektedirler. Fransız murahhası M. Masigll'nin Alman polis teşkilâtı aleyhinde söylediği sözler, Almanyanın, bu konferansa iştirak ettiği takdirde düşeceği feci vaziyeti göstermektedir.

İtalyanlar, Almanyayı Şiddetle Tenkit Ediyorlar

Roma 16 — İtalyan efkârı umumiyesi, Cenevrede toplanacak dörtler veya beşler konferansına Almanyanın iştirak etmemesini şiddetle tenkit etmektedir. Tribüna gazetesi diyor ki: Realizm zihniyeti ve gurur Almanyayı an-

lamamazlığa mı gütürecektir. Bu hal Almanyaya neye mal olacaktır? Eğer gaye Avrupada bir itilâf vücuda getirmek ise, Avrupa'yı idare eden devletlerle, diğer Avrupa devletlerini ve Almanyayı aynı müsavî hakka sahip addetmek mümkün değildir. Bu hiçbir zaman harbin silindiği manasını ifade etmez.

TAKVİM					
PAZARTESİ					
31 GÜN - 17 - 1ci TEŞRİN 933			HESAP: 764		
Arabi			Rumi		
15 - Cemazihâr - 1351			4 - 1ci Teşrin - 1343		
Vakit	Ezasi	vasat	Vakit	Ezasi	vasat
Günâş	12 45	8 13	Aşya	—	7 27
Şafa	6 32	2 00	Yatsı	1 51	19 00
İkânâ	9 36	5 01	İmsak	11 06	4 34

Gönül İşleri

Karilerin Suallerine Cevaplarım

"25 yaşındayım. Şimdiye kadar evlenmedim. Şimdi 20 yaşında dul bir kadın seviyorum. Hayli yanlış yollarda yoruldu. Nihayet gittiği yolların yanlışlığını anladı. Şimdi namuslu bir kadına benziyor. Bununla evlenmek istiyorum. Bilmem mes'ut bir yuva kurabilir miyim?,"

Bursa Salih

Kadın şimdiden sonra uslu oturup seni mes'ut edebilir. Fakat sen ikide bir ona mazisin hatırlatarak azap vereceksen, kavga etmeniz ihtimali çoktur. Bu kadınla mes'ut olmak daha ziyade senin elindedir. Yaptığına pişman olmuş bir kadın, tecrübesiz bir kadından daha iyi aile kadını olabilir.

"19 yaşında bir kızım. Sekiz ay evvel nişanlandım. Nişanlımla sevişiyoruzda. Fakat nişanlımın çok sevdiği bir arkadaşı var. Son günlerde bana musallat oldu, beni baştan çıkarmaya çalışıyor. Bu adama nasıl mukabele edeyim.

İstanbul: M. D.

Gayet basit, evvelâ bu adama bir tokat atar, sonra nişanlına yaptığı hareketi haber verirsin. Bu suretle meseleyi kökünden halletmiş olursun. Yoksa tereddütlü hareketlerle hem nişanlını elden kaçırsın, hem de bu adamın kucağına düşebilirsiniz.

"Çalıştığım yerin karşısında bulunan bir evde bir kızla uzaktan uzağa teklifsiz olduk. Hergün sabahları pencerenin önüne çıkıp mahzun mahzun bakıyor. Ben sevmek için cehtediyorum. Çünkü nişanlı olduğumu biliyorum. Fakat o pencereye çıkmakta ısrar ediyor."

M. M.

Başkasının malına dokunulmaz. Kız hafif meşrep olabilir. Fakat başı bağlı kızdan hayır gelmez. Gönülüne hâkim olun ve kıza yüz vermeyin.

"3 sene evvel Adapazarında bir kızla evlenmeye karar verdik. Üç yüz lira kadar masraf ettim. Sonra bu aile Karamürsele taşındı. Oradan da kızlarını bir İstanbulluya nişanlamışlar. Kızdan vaz geçtim. Fakat 300 liramı nasıl alayım?

M. A.

Kanunu medenide nişan masraflarının geri verileceğine dair bir madde vardır. Bu maddeden istifade edebilirsiniziz.

HANIMFEYZE

dayanıyordu. Bir sürü sesin gürültüsü ile başım dönüyordu. Petrovna hiç durmadan haykırıyor. Büyük babam ve polis te bütün kuvvetile haykırıyorlardı: — İzleri bozmayınız!

Büyük babam birdenbire kollarını çattı, yüksek sesle, kat'i olarak dedi ki:

— Polis Ef. böğürme öylel Allah burada hükümünü icra etmiş, sen de bir sürü insanla buraya gelmiş duruyorsun! Ah sizler!

Herkes birdenbire sustu gözlerini ölene çevirerek ve iç çekerek haç çıkardı.

Zaman geçtikçe avludan bahçeye doğru bir sürü insan geliyordu. Bazıları da Petrovnanın parmaklığı üstüne tırmıyorlar ve oradan kızıp homurdanarak kara

yuvarlanıyorlardı. Büyük babam ne yapacağını şaşırılmış bir halde: "Fakat sevgili komşularım bu nedir ettiğiniz? Bütün frenküzümü fidanlarımı eziyorsunuz!," Diye bağırncıya kadar herkes sessizce olduğu yerde kaldı.

Ninem beni elimden tuttu ve hıçkırarak eve götürdü. Nineme "O ne yapmış?," Diye sordum.

Ninem: "Görmüyor musun!," Diye cevap verdi.

Bütün gece geç vakte kadar mutfak ve yanındaki oda mütemadiyen bağırın insanlarla dolu boşaldı.

Polis her tarafta emirler veriyor ve zangoca benzeyen bir adam bir şeyler yazıyordu. Ninemin herkese çay ikram etmek için işi başından aşındı. Masa-

da toparlak yüzü, çilli, uzun bıyıklı bir adam oturuyor, gür bir sesle bangır bangır bağırarak anlatıyordu:

— Asıl isminin ne olduğunu kimse bilmiyor. yalnız Yelatima'ı olduğu anlaşılıyor. Dilsiz gelince, hiç te dilsiz değilmiş. O herşeyi itiraf etmiş. Üçüncü de meseleye dahilmiş o da itiraf etmiş. Senelerdenberi kiliseleri soyuyorlarmış. Bu onların belli başlı san'ati imiş. Petrovna: "Aman Allahım!," diye içini çekti. Kıpırmızı idi ve ter döküyordu. Ben odanın musandirasında yatıyor ve aşağı bakıyordum. Aşağıdaki bütün bu insanlar bana öyle kısa bacaklı, badiş pişman ve korkunç geliyordu ki..

(Arkası var)

"Son Posta,, Holivutta hususî muhabir bulunan yegâne Türk gazetesidir. Holivut muhabirimiz, her hafta bize mektup gönderir ve sinema âleminin içyüzünü anlatır.

S İ N E M A

"Son Posta,, haftada iki defa sinema sayfası yapar. Bu sayfalarda dünyanın en yeni sinema haberleri, artistlerin hayatı ve sinema âlemindeki sanat cereyanlarından bahsedilir.

Kör Ve Sağır

Böyle Bir Adam Sinema Yıldızı Oldu

Kör ve sağır bir adam filmde rol alabilir mi? Hem kör hem de sağır bir adam filmlerde rol alıyor ve birkaç sene evvel bir kilo ekmek parası buluyor. Bu adam şimdi maruf bir yıldız ve meşhur bir zengin olmuştur. Bu zat Billi Bravn isminde bir Kaliforniyalıdır.

Billi Bravn beş altı sene evvel bin müşkülâtla yaya olarak Kaliforniyadan Holivutta gelmiştir. Fakat zavallı adam hem kör hem de sağır olduğu için Holivutta bir iş bulamamış ve nihayet hiç olmazsa kuru ekmek parasını kazanmak maksadile gazete müvezziliği yapmaya başlamıştır. Sesleri gür ve atik diğer gazete müvezzilleriyle rekabet edemediği için Billi sabahdan akşama kadar lokantalardan birinin kapısı önünde durarak ancak birkaç tane gazete satabiliyor ve bu para ile ancak kuru bir ekmek alabiliyor, geceleri de parklardaki tahta kanepelerin üzerinde yatıyordu. Nihayet film kumpanyalarından biri "Hürriyete doğru yol" isminde bir film çevirmeye karar veriyor ve bu film için hem kör, hem de sağır bir adam lazım oluyor. Rejisörlerin aklına, lokanta kapısında durarak gazete satan kör ve sağır müvezzi geliyor ve Billi derhal tecrübe için stüdyoya davet ediliyor. Kendisine tarif edilen rolleri Billi Bravn mükemmel surette ifa ediyor. Tabii istediği her adamı bu kadar kolaylıkla buldukları için rejisörler de, kumpanya direktörü de son derece memnun oluyorlar.

Bu suretle fakir adam da kısa bir müddet zarfında meşhur ve zengin oluyor.

Bugün Fransız stüdyolarında çalışan yıldızların en güzel seslisi hiç şüphe etmiyelim ki Mona Goyadır. Yüzü ve vücudu da sesi gibi güzel olan bu şirin ve dilber yıldız geçen gün rejisöre hiddetlenmiş, stüdyodan çıkıp gitmiş, fakat hiçbir rica üzerine tekrar stüdyoya dönmüştür.

Kavalkada

Amerikada Bu İsimde Bir Film Çevirilecek, Fakat..

Holivutta çevrilecek olan (Kavalkada) isminde bir filmde başlıca rolleri oynamak için aynı boyda, birbirine son derece benzeyen ve İngiliz tipinde üç çocuk lazım olmuştur. Bu filmi çevirecek olan şirketin İngilteredeki mümessilleri derhel faaliyete geçmişler ve kısa bir zamanda istedikleri gibi üç İngiliz yavr bulmuşlardır. Mümessiller hem buldukları çocukların aileleriyle temasa geçmişler, uyuşmuşlar ve mukavelenameleri imzalamışlardır. Çocukların yolculuk hazırlıkları bitmiş, fakat film kumpanyasının mümessilleri beraber Amerikaya gitmek üzere iken iki polis memuru önlerine çıkarak çocukların hiçbir yere gidemeyeceklerini bildirmişlerdir. Sebebini soran sinemacılar polis memurları kısaca: "1913 senesinde kabul edilen çocuklar hakkındaki kanundan haberdar değilseniz. Bu kanunu alıp okumanızı tavsiye ederiz," diyerek uzaklaşmışlardır. Kumpanyanın mümessilleri derhal polislerin söyledikleri kanunu tedarik ederek okumuşlardır. Kanunda aynen şu madde vardır:

"Büyük Britanya Krallığı tabiiyeti de olan ve yaşı on dördü geçmiyen çocuklar şarkı söylemek, dansetmek veya seyyar tiyatrolarda rol oynamak ve bunun gibi her türlü kazanç temin edici mesleklerde çalışmak için Büyük Britanya hudutları harine çıkamayacaktır." Bunun üzerine mümessiller çocukları Amerikaya götürmemişlerdir.

★ Norma Şererin erkek kardeşi Douglas Şerer çok tehlikeli bir kaza geçirmiş, ağır surette yaralanmıştır. Çok meşhur bir sporcu olan bu genç adam kayınbiraderinin yatı ile bir deniz gezintisi yaparken bu kaza başına gelmiştir.

Yeni Bir Yıldız Daha

Burada resmini gördüğümüz Silvet Filasye yeni doğan bir yıldızdır. Bu güzel kadın bugüne kadar tiyatro sahnelerinde çalışmış, birçok komik eserlerde oynamış ve çok muvaffak olmuştur. Sinema kumpanyaları güzel Silvetin büllür sesinden istifade için onu zengin bir mukavele ile beyaz perdeye almışlardır.

Anita Paji Tehdit Ediyorlar

Holivudun en güzel yıldızlarından olan Anita Paj çok garip ve şimdiye kadar işitilmemiş şekilde bir tehdit mektubu almıştır. Mektupta imza ve adres yoktur. Sade güzel yıldız kalbinden vuracak derece tehdit eden birkaç satır vardır. Mektupta deniliyor ki: "Üç seneden beri senin aşkınla perişan bir haldeyim. Fakat sen çok güzel ve çok zenginsin. Ben ise fakir ve aynı zamanda çirkin bir gencim. Seninle evlenmek istiyorum. Bu teklifimi kabul etmeye mecbur sun. Çünkü aksi takdirde seni kaçırmaya karar verdim. Bu kararımı yakında tatbik edeceğim. Teklifimi kabul edip etmediğini gazetelere ilân vermek suretile bildirmelisin!," Güzel Anita bu mektubu okur okumaz düşüp bayılmış, sonra polise müracaat ederek bu tehlikeden kurtarılmasını istemiştir.

Şimdi Amerika polisi bir taraftan bu meçhul mektup sahibini aramakta, diğer taraftan da güzel yıldız kurtarmak için tedbir almış bulunmaktadır. Fakat aradan yirmi gün geçtiği halde meçhul adamdan henüz bir ses çıkmadığı gibi tehdidini de yerine getirmeye tevessül etmemiştir. Anita ise günün birinde başına bir felâket gelmesi ihtimalinden korkup titremektedir. Fakat diğer taraftan bazı yıldızlar bu mektubun Anitaya samimi arkadaşlarından biri tarafından oynanmış bir şakadan ibaret olduğunu zannetmektedirler.

Telma Tod Kazandı

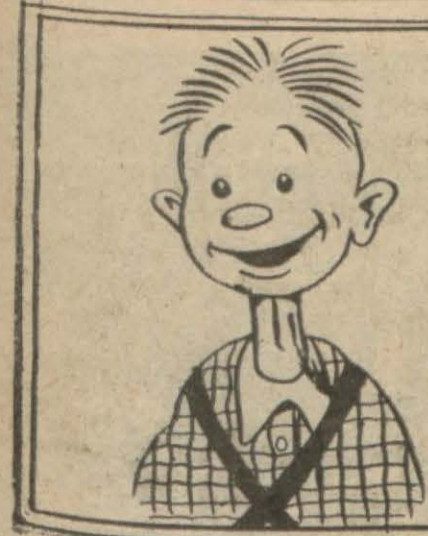
Amerikanın en güzel yıldızlarından olan Telma Tod bilhassa komik filmlerde büyük muvaffakiyetler kazanmaktadır. Bu cici yıldız Amerikada yapılan bir müsabakada birinciliği kazanmıştır. Müsabaka göz ve kirpik güzelliği üzerine tertip edilmiş cici Telma, 187 genç kız arasında birinciliği almak suretile kendisine on bin dolar mükâfat verilmiştir.

AFACAN

Afacanın Resimli Hikâyesi

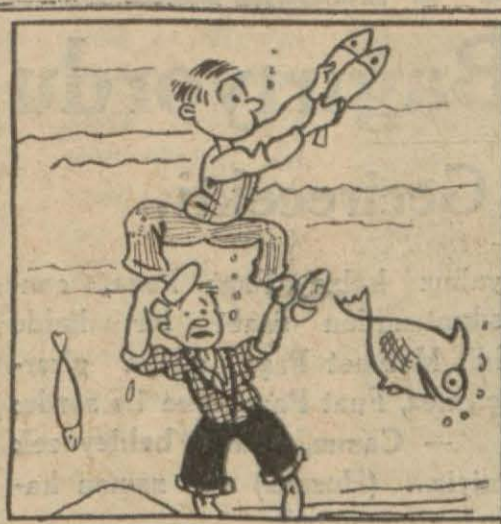
Afacanın Rüyası

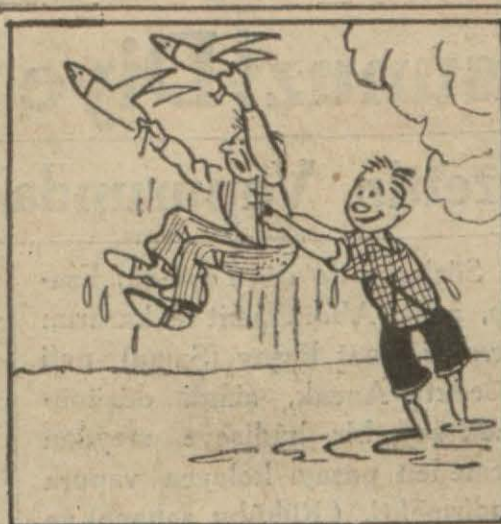
Bir gece öyle korkunç bir rüya gördüm ki, hâlâ unutamıyorum bakın, size anlatayım.. Bir gün Cingözle deniz kenarına gitmiş, bir kayanın üstüne çıkmışız. Bu sırada kaya birdenbire batmağa başlamış..

Ve bizimle beraber suya daldı.. Aman yarabbi.. etrafta balıklar yüzüyor, iri iri yengeçler geziniyordu, ben Cingözün ayaklarından yakalamıştım.

Çırpıp duruyorduk.. Birdenbire önümüzde iki tayyare balığı peyda oldu Cingöz birdenbire bunların kuyruklarından yakalayarak bağardı: — Aman Afacan beni sıkı tut!

Balıklar bütün süratlerle uçağa başladılar ve birdenbire suyun yüzüne çıktılar biz kurtulduğumuzu zannediyorduk. Fakat balıklar bizimle beraber havalanıyorlardı..

Yüzlerce metre yüksekliğe çıkmıştık. Deniz altımızda uçurum gibi görünüyordu.. Biz havalandıkça martiler üzerimize hücum ediyor, ötemizi berimizi gagalıyorlardı.. Birdenbire nasıl oldu bilmem ellerim gevşiyiverdi ve büyük bir süratle aşağıya uçarak yataktan fırladım.

AFACANIN KÜÇÜK HİKÂYESİ

Filler Kaçarsa...

O gün İstanbula bir hayvanatı vahşiye kumpanyası, gelmiş Kadırga meydanında çalışmaya başlamıştı. Birkaç gün içinde bu meraklı havadis ağızdan ağıza uzayarak, nihayet Afacanın da kulağına gitti.

Afacanın annesi biraz titiz kadındır. Böyle sirkler mirkler hiç hoşuna gitmez.. Afacan o perşembe Cingözle birlik oldular ve sirke gittiler.. Onar kuruş vererek içeri girdiler.. Evvelâ vahşi aslanları, kap-

lanları, filleri gezmiye başladılar.. Afacan o sırada ayakları zincirlerle bağlı fillere bakarak düşündü:

Zavallılar, böyle mahpus, kimbilir ne kadar canları sıkılıyor!..

Afacan elindeki cevizlerden birini göstererek Cingöze döndü:

— Şu cevizi göstersem, acaba bu kalın zincirlerden kurtulup kaçamazlar mı, dersin?

Zavallı bilmiyordu ki, filler kaçacak olurlarşa evvelâ kendisini hamur gibi çiğniyeceklerdi..

Ne Demek?!..

Mektepte muallim haylâz bir çocuktan şikâyet ediyordu.

— Sen haylâz taibesin... Mektebe bir gün gelirsin, iki gün gelmezsin... Bu ne demek böyle?..

Afacan parmağını kaldırdı.

— Ne var Afacan?

— Ne demek olduğunu izin verirseniz, ben söyleyeyim...

— Söyle bakalım...

— Efendim, benim anladığım:

Mektebe hiç gelmezse arkadaşlarımızın evde canı sıkılacak, onun için iki gün gelmiyor, bir gün geliyor!..

Afacanın Vecizeleri

Her şeyden korkunuz, fakat dayaktan daha çok!..

★

Ağlamak, çocuğa yaptırdığı kabahatler için büyük bir mazzerettir..

★

Bizi tokatlamıyan eller en ihtiyar baba ve anne elleridir..

★

Çocuğun hiçbir zaman ağlaması bitmez.. Çünkü daima ister...

Eiendi amca, bu otomobili n markası nedî? —

— Lu şap ay, nereden aldınız Hanımleyze, yemişçiden mi?..

Al Cevabı...

Misafir, alçak tavanlı misafir odasında etrafına bakarak:

— Bu oda ne kadar kasvetli. Tıpkı hastaneye benziyor.. Baban bu evi nasıl tuttu afacan?

Afacan başını kaşıyarak cevap verdi:

— Babam odaların hapisane benzediğini nereden bilsin.. O sizin gibi bapse girmemiş ki!

AFACANIN HOŞ FIKRALARI

Afacanın Jimnastiği

Afacanı son günlerde bir merak sarmıştı. Durmadan dinlenmeden jimnastik yapıyor, kum torbalarını savurarak, koca sofada bütün hızıyla koşarak evi altüst ediyordu..

Artık Hasan Beye de bu spor işi tak demişti.. Bir gün Afacanı yakaladı.

— Nedir bu sendeki delilik, dedi.. Kafamız şişiyor, evi altüst

ediyorsun.

— Ne yapayım baba kuvvet topluyorum..

— Bak ben senin gibi jimnastik yapmadığım halde yine kavvetliyim..

— Öyle amma baba, annemden boyuna tokat yiyorsun.. Ben bu dayaklara göğüs germek için jimnastik yapıyorum..

Düşünce

Afacan elindeki bir külâh şekeri boyuna atıştırıyor, kıtır, kıtır yiyordu. Birdenbire odaya annesi girdi ve onun acele acele şeker yediğini görünce kızdı:

— Tuh utanmaz. Koca külâhı yeyip bitirdin.. Sen hiç kardeşini düşünmez misin?

Afacan son akideyi de ağzına attıktan sonra cevap verdi:

— Nasıl düşünmem anneciğim.. Gelip görmeden bitireyim diye bilsen ne zahmet çektim.. Dişlerim bu sıkıntıyla öyle acıyor ki...

Afacanın Vecizeleri

İlk dayak, dayakların en kızgını, son dayak ise en temiz ve tuzlusudur.

★

Bir külâh şeker için ağlamak deliliktir.. Çünkü içinde üç dört şeker vardır.. Fakat bir kufu çikolata için aslal..

★

Boğaz bir tatlı borusudur. Fazla atış yapıpca ekseriya umacı rüyalarla tıkanır..

AFACANIN DEVRİÂLEM SEYAHATI

Afacanın Tefrikası: 27

[Kulâsa:— Cingözle beraber devriâlem seyahatine çıkan Afacan Amerikada zengin oluyor. İki çocuğu Şikago haydutları kaçırıp hapsediyorlar. Tuzsuz Ahmet isminde bir Türk haydutlara elli bin dolar gönderiyor. Haydutlar Afacana arkadaşını serbest bırakıyorlar.]

O gün akşama kadar Cingözle gramofon çalıp eğlendik. Geceleyin geç vakit haydutlar geldiler. Çete reisi yeniden bize bir tenbih geçti.

— Sakın sokağa çıkınca bağırayım falan demeyin.. Sonra haliniz fena olur. Haydi bakalım...

Haydutlar bizi alıp karanlıkta sokağa indirdiler. Kapıda bir otomobil bekliyordu. Kollarımızdan tutunca bizi otomobile at-

verdiler. Otomobil son süratle koşmaya başladı.

Birçok çarip sokaklardan geçtik. Yolda çete reisi dedi ki:

— O heriflere söyle, bizi nafi aramıya kalkışmasınlar. Çünkü bulamazlar. Biz izimizi kaybetmesini çok iyi biliriz.

Otomobil dönüp dolaştıktan sonra büyük bir parka girdi. Parkın içinde de bir müddet dolaştı. Nihayet tenha bir yolda durdu. Haydutlardan biri kapıyı açıp bizi dışarı itti:

— Haydi uğurlar o'sun!

Otomobil kuş gibi uçup gitti.

— Haydi Cingöz, dedim. Başımızın çaresine bakalım.

Uzakta elektrik lambaları yanıyordu. Artık serbestik. Cingözle elele verip koşmaya başladık.

Parkın içinde meydan gibi bir yere geldik. Orada bir polis memuru duruyordu. Adam bizi görünce:

— Siz bu saatte burada ne arıyorsunuz, yumurcaklar! dedi. Yoksa babamızı mı kaybettiniz?

— Polis Efendi.. Dedim. Ben Şikago haydutları tarafından kaçırılan meşhur Türk sinema yıldızı afacanım... Bu da arkadaşım Cingöz!..

Polis memuru Afacan sözünü işidince kulaklarına, inanamıyor gibi bir müddet sersem sersem yüzüne baktı. Sonra beni omuzlarında yakladı.

— Afacan!.. Afacan ha!.. Şu on gündenberi bütün New-York zabıtasını uyukusuz bırakan Türk çocuğu... Nasıl olur?..

— Ha işte... O Türk çocuğu... Sen lakırdıyı kısa kes te biran evvel bizi Statler oteline götür. On gündenberi su yüzü görmedik. Biran evvel banyo yapmaya, çamaşır değiştirmeye ihtiyacımız var...

Memurun şaşkınlığı hâlâ geçmemişti. Neden sonra bizi caddeye çıkarıp bir otomobile bindirdi. Bir çeyrek sonra bizim otelin önünde durduk.

Otelin kapıcısı bizi görür gömez bir çığlık koparıp benim boynuma sarıldı!

Açılan kapının önünde kim vardı, bilir misiniz?.. Babam!.. Benim babam! Pazarola Hasan Bey... ve arkasında Pötikareli çarşafı, rastıklı kaşarile annem ve tuzsuz Ahmet..

Bir anda birbirimizin kucağına atıldık.. Öpüşmeler, sarılmalar içinde, babam kocaman kafasını sallıyarak ağlıyordu:

— Evlâdım, seni kaybedeli bak ne kadar sayıfıladım... Kafam bile küçüldü..

Annem de burnunu çeke çeke hıçkırıyor, bir torba gibi göğsü üstünde beni sıkarak mırıldanıyordu:

— Ah benim Afacanım!.. Allah seni gözümünden eksik etmesin.. Biz böyle sarmaş dolaş saatlerce seviştik... Nihayet ak-

lıma Cingöz geldi.. Derhal öteki odadan onu da çıkardık..

Cingözün annesi, babam Amerikaya gelirken sağ salım dönebilsin diye bir muska da göndermişti.. Cingöz bu muskayı öpe öpe boynuna astı.. Ve hep beraber 50 katlı binan çıktık.. derhç vapura bindik..

Meğerse Tuzsuz Ahmet 50 bin lirayı mahut yere koyarak heriflerin izlerini elde etmiş..

İstanbul görünmüştü.. İnce uzun minareleri, birer tas gibi yusuvarlak kubbelerle ne canım memleketti bu..

Uzun bir devriâlem sırasında ben memleketimi unutmuş gibi idim... Fakat şimdi boğazdan içeri girerken göğsüm kabardı. Gözlerim yaşlandı..

Bu hasret ben de bir lav gibi ancak şimdiki patlak vermişti.. Düşündüm ki: İkinci defa çıkaçağım bir seyahatte İstanbulu ve herşeyi büyük bir tabassurla yadedeceğim...

SON

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Fuat Pş. Ahlâksızlar Beni Aldatarak Tevkif Ediyorsunuz! Diye Bağırıyordu

Paşa, Geceyi İzzettin Vapurunda Geçirecekti..

Muharriri *

Her Hakkı Mahfuzdur

-160-

Rauf Paşa, bu resmî isticvaplarda usulden olan ilk suali sordu.

— Kimsiniz?..

Fuat Paşa, bu basit suale, kısa bir cevap vermek istemedi. Her kelimenin üzerinde ayrı ayrı durarak, haklı bir gurur ve azamete cevap verdi:

— Sultanhamide (Gazi) unvanını kazandıran ve.. tarihte (Elena kahramanı) unvanile yadolan, Fuat..

Heyet azası, sapsarı kesilmişlerdi. Oturdıkları yerde hafif hafif kimildiyorlar, ellerini ağzlarına kapıyarak, kısa kısa öksürüyorlardı. Birkaç saniye, derin bir sükün ile geçti. Kâğıdın üzerinde kayan kâğıt kalemin çizirisi bile işitiliyordu. Rauf Paşa bir iki defa öksürüp, biraz kuvvet aldıktan sonra;

— Efendim.. Şahsî hümayuna karşı isyan ettiğiniz ve saltanatı seniyeyi haleldar edecek bir takım ef'ale içtisar eylediğiniz haber veriliyor. Bu bapta izahat itası matlûbu âlidir. Ne buyuruyor efendim?..

Fuat paşa, gevrek gevrek gülererek :

— Onu söyleyenler, halt etmişler.. Bunların hepsi hezeyandır. Bana bu sualleri soracağımıza vaktile yazıp ta efendimize takdim ettiğim arizeleri, bir de en son çeğktigim telgrafi okuyunuz.. Acaba efendim bunları unuttu mu?.. Teessüf ederim ki, benim gibi sadık bir askerini, birtakım ite, köpeğe feda ediyor.

Diye söze başladı. Fehim Paşa ile İzzet Paşa hakkında söylemedik söz bırakmadı. Fuat paşa bu sözleri söylerken Rauf paşa sabırsızlanıyor, lâfi kısa kesmek istiyordu. Çünkü aldığı talimat, bu merkeze idi. Buna binaen paşaya teselli verdi:

— Hiç merak buyurmayınız efendim. Zati şahanenin her hususta adaleti terviç buyurdıkları malûmu devletinizdir. Herhalde bu hususta da.. (Etrafındakilere bakarak) öyle değil mi efendim. Buyurunuz paşalar..

Diyerek, ötekilere işaret etti. Pek kısa süren isticvap varakasını Fuat Paşaya imza ettirmeye bile lüzum görmeden heyet çekildi, gitti. Fuat Paşa da bu muameleyi, adı bir usulperestlik addetmişti.. Heyet Çit köşküne gelince karşılarına İzzet Paşa çıktı. Ellerindeki isticvap varakasını alarak gözden geçirdi. Münderecatı ona kâfi gelmişti. Derhal (küçük mabeyn) de bekleyen Abdülhamide gitti. İki sayfa bile teşkil etmeyen bu (tahkikat evrakı) nı hünkâra takdim etti.

— Fuat Paşa kulunuz, tevilen bütün cürmünü itiraf ediyor. Artık hakkında yapılacak muameleye hiçbir mâni kalmadı.

Sözlerini de ilâve eyledi.. Esasen, artık Abdülhamit te kararını vermişti. Fuat Paşayı (Şama) nefi edecekti. Ancak, şimdi düşünülecek şey, bir hâdiseye meydan vermeden paşayı kolayca vapura bindirmekti. (Rükûbu şahane) ye mahsus olan yandan çarklı (İzzettin) vapurunun, derhal hazırlanması için (Bahriye nezareti) ne (irade) gönderilmişti. Paşayı (Şama) kadar (Zülüflü İsmail ve Levazım reisi Ahmet Afif) paşalar götürcekti. Fakat hervedense, biraz sonra Abdülhamit fikrini tebdil etti. Bu vazifeyi, (Diragon Faik Paşa) ile zabtiye nezareti mektupçusu Ragıp Beyin mahdumu olan (yaveran hazreti şehriyariden binbası Raif Bey) e verdi.. Bütün bunlar, kolay işlerdi. Asıl düşünülen cihet, (bir vukuat çıkarmadan) Fuat Paşayı (saraydan çıkarmak) meselesi idi. Nihayet, İzzet Paşa tarafından bunun içinde bir plân tertip edildi. Bu plân mucibince, (Çerkez Mehmet Paşa) Fuat Paşanın bulunduğu odaya gitti.

Bu esnada uzunca müddet

yalnız kalan Fuat Paşa, cansıkıntısından asabi bir halde idi. Mehmet Paşa, odaya girer-girmez, Fuat Paşa öfke ile sordu: — Camm, daha bekleyecek miyiz.. (Huzura) ne zaman kabul olunacağız?..

Esasen Mehmet Paşa da, bu suali beklediği için cevabını da hazırlamıştı. Ellerini uğuşturarak:

— Hakkı devletiniz var, Paşa Hazretleri.. Fakat, (zati şahane) gündüz biraz fazlaca üzüldükleri için erkenden (haremlî humayuna) teşrif buyurdular. Buna binaen (huzur) a kabulünüz mümkün olmayacak.. Buyurunuz.. Beraberce çıkalım.

Dedi. Fuat Paşa, artık burada yapılacak birşey kalmadığını anladığı için ayağa kalktı. Masanın üstünde duran fesini aldı. Kapıdan çıkarak yavaş yavaş bahçenin kumlu yolundan kapıya doğru yürümeye başladı. Eğer bu esnada paşa diklat etseydi, bahçenin taflanlı tarhları arasına ve karanlık köşelere saklanmış olan tüfekçileri görebilirdi.

(Arkası var)

Bugünün Meselelerinden

Hiç Merak Etmeyiniz, Bu Yazıyı Ben Yazdım!

(Baştafı 1 inci sayfada)

büyük çorap fabrikalarından birinin sahibi olan Mehmet Kudsi Bey A.H. markalı yazıya cevap vererek şunları söylemektedir:

— İptidai maddelerin konjenjana alınması tamamen sanayiün aleyhine oluyor, sebebi şudur:

Sanayi muhtaç olduğu iptidai maddeleri tam vaktinde gümrükten çekememek gibi bir vaziyet karşısında kaldığından işler duruyor.

İptidai maddelerin serbest girmesi takdirinde bu mahzur ortadan kalkmaktadır. Şimdi, mamul eşyanın kontenjana tâbi tutulduğu halde iptidai maddelerin tutulması nispetinde, iddiasına gelelim. Mamul eşyanın tahdidine

mukabil iptidai maddelerin serbest girmesi, bu gibi maddeler dahilinde imalâta yaradığından döviz tasarrufunu mucip oluyor.

Aynı zamanda memlekette binlerce amele iş bularak geçiyor. Bu vaziyetin diğer bir faydası da mühim bir sermayenin, bu tahditten istifade ederek memlekette sanayie yatırılmasıdır. Hatta bu sahada memlekete ecnebi sermayesi de girmektedir. Temin ederim ki, pek azı müstesna olmak üzere fabrikacıların kazancı zannedildiği gibi çok değildir.

Meselâ: Çorap, trikotaj, fanila sanayiünde fazla inkişaf vardır. Bu inkişaf şiddetli bir rekabet doğurmuştur. Bu rekabet kazanç miktarını çok düşürmüştür..

MARY GLORY ve FLORELLE

MÖSYÖ, MADAM ve BiBi

Filminde

Sizi iki saat, zarafet, hakiki bir zevk ve neş'e havası içinde

yaşatacaklardır

Bütün dünya tarafından tanınmış, tağannı ve dans edilmiş

JOHANN STRAUSS ve AŞKI

Pek yakında MAJİK sinemasında

büyük bir ziyafeti musikiye olacaktır.

Viyana operasından Michael Bohnen ve LEE PARRY tarafından

Mühim Bir İstihsal Mıntakamızın Vaziyeti

Büyük Bir Kütle Teşkil Eden Kömür Amelemiz Nasıl Yaşıyor?

- 2 -

Yazan: Ahmet Naim

Bir maden ocağının ağız (ki buraya baca derler.)

Kömür havzamız hakkında evvelce mühim bazı tetkikler yapan muhabirimiz Ahmet Bey, bu defa da, orada çalışan kütle hakkında bir yazı silsilesi vücude getirmiştir. Dün, bunun birincisini neşrettik. Bugün de ikincisini dercediyoruz:

Zonguldak, (Hususî) — Dünkü yazımda mavakkat amelenin mesai tarzından bahsederken; "Dilâver Paşanın nizamnamesine 65 yıl evvel koyduğu esasa göre çalışırlar," gibi çok yerinde bir cümle kullandım. Dilâver Paşanın nizamnamesini bu sütunlarda takip eden karilerim hatırlar ki paşa, nizamnamesinin 24 üncü maddesinde şu esası koymuştur:

"Yirmi birinci madde de beyan olunan sunufu selâse ameleden, ocağın içinden dışarıya arkasile kömür ihraç eden ve mahallince amele tabir olunan görühu küfeciyandan bir karyede mucibi defter ne miktar küfeci bulunur ise bunlar iki kısma tefrik olunarak tertip oldukları ocağa kısmi evvel gelip on ikişer gün çalıştıktan sonra kısmi aber gelecek kısmi evvel karyelerine avdetle umuru beytiyelerine ve ziraatlerine bakacaklardır.."

Dilâver Paşanın "65," sene evvel ortaya attığı bu esasa bu havalideki köylü amele, adeta bir çalışma an'anesi halinde sadık kalmışlardır.

İşte, on beş gün madende, on beş gün tarlada çalıştıkları için bu sınıf maden amelesine "muvakkat amele," ismi verilmiştir ki, bunların mesai sahası civarında ikametlerinin temini için yapılan birçok teşebbüs neticesiz kalmıştır.

Kömür ocaklarında daimî surette çalışanlar bir nevi "mütehassis amele," dir ki, bu sınıf maden işçisini, ikinci muntaka yani, Trabzon, vakfı kebir Tonya, Şarlı ve köyleri gönderir.

Kömür madenlerimizin işletilmesinin başlangıcında maden işçiliğini, muvakkat amele sınıfı teşkil ediyordu. Çünkü Dilâver Pş. biraz evvel kaydettiğim maddede, "Kimi evvel gelip on ikişer gün çalıştıktan sonra kısmi aber gelecek kısmi evvel karyelerine avdetle umuru beytiye ve ziraatlerine bakacaklardır.. Diyerek bu usulü ihdas etmekle kalmamış aynı zamanda: "Madeni mezkûr ocaklarında istihdamı lâzım gelen sunufu ameleden kazmacıyan ve küfecıyan ve kiracıyan Ergli sancağı dahilinde kâin on dört kura ahâlisine münhasır olup... Maddesile de maden ameleliğini, mesai sahasındaki halka daha doğrusu muvakkat amele sınıfına inhisar ettirmiştir.

Dilâver paşanın hiç şüphesiz büyük bir hüsnüniyetle koyduğu

bu maddelerin hükmü, 1882 tarihine kadar devam etmiştir.

Amele Akımının Başlangıcı Havzaya, Karadeniz sahillerinden, Erzurum havalisinden, amele akımının ne vakit başladığı kat'î surette malûm değildir. Fakat, Havzada bu akınlarla beraber belirmeye başlayan "daimî amele," sınıfının, tam manasile teessüsünü 1882 den sonra aramak lâzımdır.

Bundan evvelki yazılarımı takip eden karilerce malûm olduğu üzere, Dilâver Paşa nizamnamesindeki bir madde, havzanın istihsal olunan kömürün, "Tersanei Âmire," den başka bir yere satılmasını sureti kat'iyede men ediyordu. Bahsin lâyikile anlaşılabilmesi için bu maddeyi burada tekrarlamak zaruretindedim. Dilâver Paşa diyor ki:

"Madeni hümayun, zati hazreti şahanenin mülkü ve mah' olduğundan ocaklardan ihraç olunan kömürü hiç bir madenci canip idareden maada bir mahale fi'ruht edemeyeceği gibi fiati mukarreresinden zam veya tenzili dahi emrû iradei nezaretpenahiye mütevakkıftır.."

Mahdut Bir Faaliyet

Maden kömürü ticaretini; fiati muayyen ve satışı mahdut bir nevi kömür müteahhitliği vaziyetine düşüren bu memnuiyet karşısında bittabi, madenciler mirî idaresinin ihtiyacına takabül edecek kadar istihsal yapıyorlardı. Mirî idarenin ihtiyacını karşılayacak kadar olan istihsalâtın temini için ise, Dilâver Pa'nın, madenlerde çalışmak için rüchan hakkı verdiği, "Ergli livasına tâbi on dört kura ahâlisi," fazlasile kâfi geliyordu.

Fakat 1882 tarihinde, kömürlerimizi, tersanei âmireden başka bir yere satılması hakkındaki memnuiyet kaldırıldığından havzada, iş ve işçilik hayatı bu tarihten sonra başlamıştır. Kömürlerimizin dahilî ve harici pazarlara çıkarılmasına müsaade olunduktan sonra talepler çoğalmış, bunun üzerine havzaya, aynı zamanda sermaye ve işçi akımı baş göstermiştir. İşte, Karadeniz sahillerinden, Erzurum havalisinden başyan bu amele yürüyüşü ile daimî ameleliğin kökleşmesini bu tarihlerden sonra aramak doğru olur.

Başlıca Bir Mesele

Havzanın, belli başlı meselelerinden biri ve belki de başlıcası olan daimî ve muvakkat amele bahsi etrafında eski malûmatı kaydettim. Yarı da havzadaki amele sınıflarının bugünkü vaziyetinden bahsedeceğim.

TİMURLENK

-117-

Muharriri: * *

Uzun Saçlı Billûr Sesli Bir Ceylân

Omrlüm vefa ederse öbür yarısını da alacağım „ dedi. „Bu nimetin şükürü olmak üzere adil ol, kimseyi öldürme, cevabını verdim. „Vallahi ben kimseyi kasten öldürmem. Ancak mücrime ceza veririm, elindeki silâhı bana çevireni öldürürüm. „ diye haykırdı. Sonra benim yaşımı sordu. „749 da doğdum, şimdi elli dört yaşındayım, „ dedim. Kadı Şerefettine de sorup benden bir yaş büyük oldğu cevabını alınca gülümsedi, „siz benim evlâdımın yaşlarındasınız, ben sizden büyüğüm, „ dedi. Namaz vakti de gelmişti. Ezan okunuyordu. Abdülcebbar imam mevkine geçti, Temur da benim yanımda yer aldı, namaz kıldı. Sonra bana ve kadı Şerefettine kendi sof-asından yemek gönderdi, bizim istediğimiz yere gitmekte serbest olduğumuzu tebliğ etti.

Timur, işte bu münakaşalarla ve orduya hürmetsizlik gösteren adamları cezalandırmakla meşgul olarak Halepte bir hafta kadar oyalandı, oradan Şama doğru yollandı. Mısır Sultanı Fereç te Şam'a gelmişti. Cihangiri kılıçla karşılamaya hazırlanmıştı. O, ilkin derviş kıyafetinde bir elçi gönderdi. Bu elçinin yanında iki delikanlı vardı.

Onlar, Timur ordusuna varıp ta elçi olduklarını, Mısır sultanının bazı sözlerini - bizzat kendisine - tebliğe memur olduklarını söyledikleri vakit herkeste bir hayret belirdi. O güne kadar böyle kılıksız elçi görülmemişti. Mısır sultanı gibi kuvvetli bir hükümdardan Timurun bargâhına gönderilecek sefirin muhteşem bir maiyeti, atları, tahtirevanları ve hatta muzikası bulunmak lâzım gelirdi. Yine o elçinin, iki tarafın şanına lâyık, hediyeler getirmesi icap ederdi. Halbuki „Elçiyim „ diyen adam çulsuzun biri idi, yanındaki delikanlılar da alelade kişilerdi.

Bizzat Timur, keyfiyetteki garabete kayıtsız kalamadı, kendilerini alelacele yanına getirtmedi, sözlerini dinlemeye yanaşmadı, bir çadır tahsis ederek orada göz hapsine aldı. Gerçi bu üç kılıksız

adama elçi muamelesi yapmak elinden gelmiyordu. Fakat kendilerini geri göndermeyi de muvafık bulmuyordu, teenni gösteriyordu. Bununla beraber ordu Şama doğru yürüyordu.

Oraya üç konak kala tuhaf bir hâdise oldu, deveye binmiş bir bedevi kızının hayvanı orduya doğru sürdüğü ve arapça bir şeyler haykırdığı görüldü. Timur da at üstünden, onu görmüştü ve elle işaret ederek yanına getirilmesini emretmişti. Asker, safalarını açarak deveyi ve binicisini aralarından geçirdiler, Timurun yanına kadar yol açtılar. Kız, cihangirin huzuruna gelir gelmez vededen atladı, elinde tuttuğu kısa bir deyneği toprağa gömdü, arapça bağırdı:

— Ya emir, bu çukur mezarım olsun, şu deynek te benim ölüm olsun: Doğru söylüyorum. Sana felâket müjdeliyorum. Azrail kapındadır!

Timur, arapça bilmezdi, lâkin bu arab kızının çok mühim şeyler haber vermek istediğini sezmişti aynı zamanda onun güzelliğine hayran olup kalmıştı. Kız hakiki bir ceylandı. Uzun saçlı ve billûr sesli bir ceylân! Gözlerinde kızgın çöllerin güneşi yanıyor. Dudaklarında eşsiz bir şarabın kıvılcığı titriyordu. Renginde göz alıcı bir hususiyet vardı. Endamında kaleme sığmaz bir kıvraklık görülüyordu. Tevekkül kadar güzel değildi, fakat onun kadar cazibeli idi. Aksak cihangir, bir anda ve bir lâhzada bu çöl kızının, yine o çölde sıcaklık gibi, damarlarına girdiğini görüyordu.

Şimdi bütün ordu durmuştu, askerlerin gözleri hep birden hükümdarın bulunduğu noktaya çevrilmişti. Süvariler, özengiler üzerinde yükselerek çöl kızını tarassut ediyorlardı. On binlerce göz, onun üzerinde birleşmişti ve o tılıslı bir miknatıs gibi koca kalabalığı cezbedivermişti.

Timur, belki on dakika yarı vahşi güzel mahlûku gözden geçirdi, sonra bir tercüman çağırdı: — Bak, dedi, bu toy geyik ne istiyor? Yem mi, yuva mı, belleme mi?

Tercüman sordu ve aldığı cevabı Türkçeye çevirdi:

— Bir fenalıktan bahsediyor, bir tehlikenin size yaklaştığını söylüyor, bir sürü de andıçıyor!

— Anlatın bakalım: Tehlike neymiş, kendisi nereden anlamış?

Kız, şehinşahın sorgularını kendi dilile dinledi, derin bir ah çekti:

— Söylemem, birdenbire söylemem. İlkın Emir bana söz versin dilediklerimi yapacağına yemin etsin, bana inan gelsin, o vakit bildiklerimi söylerim.

Mühim bir hizmet mukabilinde olmasa da Timur, bu nefis mahlûkun her dileğini yerine getirecekti. Çünkü onu beğenmişti. Moğolstanda kambur tacir kılığı içinde Tevekkülü gördüğü dakikadaki iç buhranlarına benzer haletler geçiriyordu.

(Arkası var)

Yunanistanda Siyasî Vaziyet Karışık Yeni Bir Kabine Teşkil Etmek Bugün İçin İmkânsız Görülüyor

Meb'us İntihabatını Yenileştirmekten Başka Çare Yoktur

Atina 14 (Hususî) — Meb'usan intihabatı biteli yirmi beş gün oluyor. Arada bu kadar bir müddet geçmiş olmasına rağmen kabine meselesi henüz hall edilmiş, yani intihabat neticelerine müstenit yeni bir kabine teşekkülü henüz mümkün olamamıştır. Sebebi, geçen mektubumda da izah ettiğim gibi, intihabatta reylerin fırkalar arasında fazla inkısamaya uğramasıdır. Vaziyetin yeni bir intihaba doğru istikamet aldığına dair geçen mektubumda dermiyan ettiğim tahmin gün geçtikçe tahakkuk edecek bir yol üzerinde yürümektedir.

Reisicümhur M. Zaimisin, memleketi yeni bir intihap sarıntısına maruz bırakmamak için fırkalar arasında bir anlaşma temin ederek bir kabine teşkili hususunda fırka liderleri arasında yaptığı teşebbüsler müspet bir safhaya girememektedir. Bunun sebebi fırkalar arasında mevcut olan malî ve dahili fikir mübâyenetleridir. Cümhur reisinin, bütün fırkaların yardım ve iştirakile bir (Millî Birlik) kabinesi teşkiline dair fırka liderlerine yaptığı tavsiyelere, başta Venizelos olmak üzere fırkaların çoğu müspet cevap vermişlerse de intihabatta 91 meb'us çıkaran Çaldaris fırkası buna muvafakat etmemektedir.

M. Çaldaris şu noktai nazarı ileri sürüyor:

— İntihabatta Venizelos, yani hükümet fırkası akalliyette kalmıştır. Gerçi her fırkadan fazla (102) meb'us kazanmıştır. Fakat ona muhalefet eden diğer fırkaların kazandıkları meb'us adedine nazaran akalliyettedir ve şu halde kabinenin istifası lâzımdır. Kabine istifa edince sıra, adet itibarile ikinci derecede meb'us çıkaran fırkaya, yani bana geliyor. Şu halde parlamenterizmin taamüllerine göre benim iktidar mevkiine davet edilmeliyim lâzımdır. Ben iktidar mevkiine geldikten sonra eski kabineye muhalif partilerle uyuş-

Yakında yeni bir intihap mücadelesine sahne olacağı anlaşılan Atınadan bir manzara

mak gayreti bana düşüyor. Uyuşabilirsem iktidar mevkiinde kalırım, uyşamazsam ben de düşerim. O zaman yeni bir vaziyet hâdis olur ve ancak bu vaziyet dahilinde yeni kombinezonlar düşünülebilir.

Bu noktai nazır bir zaviyeden bakılırsa belki de doğrudur. Fakat Çaldaris fırkasının cümhuriyet rejimini kabul ve tasdik etmesi henüz dünkü bir meseledir. Şifahî ve tahriri teminatına rağmen bu fırkanın işbaşındaki siyaseti henüz tecrübe edilmiştir. Bu vaziyet karşısında bu

fırkanın tekbaşına iktidar mevkiine geçirilmesi biraz ihtiyatsız bir hareket telâki edilmektedir.

Kaldı ki Çaldaris fırkasının devamlı bir kabine teşkil edebilmesi birkaç fırkanın müzaheretine muhtaçtır. Ve bu müzaheretinin de min edebilmesi de hayli müşkül ve hatta imkânsız görülmektedir.

Şu halde M. Çaldaris'in böyle

tutunamayacağını bildiği iktidar mevkiine sert bir benlik iddiasile gelmek istemesindeki sebep nedir?

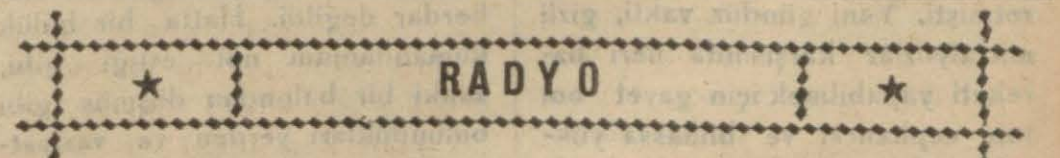
M. Çaldaris iktidar mevkiine geldikten sonra başka fırkaları hafif tavizlerle ikna ederek yardımlarını elde edebilmesine intizar edebilir.

Hulâsa, vaziyet ne olacak? Bir fırka tek başına kabine yapıyor. Müsterek bir kabine de yapılamıyor. Bu vaziyetin varacağı netice, ya hemen şimdi ve yahut bir müddet sonra yeni bir intihap icrasından ibarettir. * *

Yakalanan Hırsızlar

Dünkü nüshamızda Asmaaltında birçok hırsızlıklar yapan bir çetenin bütün efradının yakalandığını yazmıştık. Yakalanan bu mazmunlar Adliyeye verilmişlerdir. Birarada resimlerini burada görüyorsunuz.

17 Teşrinievvel Pazartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 Müşerref Hanımın iştirakile alâturka saz, 19,5 orkestra, 21 Hikmet Rıza H. ile arkadaşları tarafından konser, 22 gramofon.

Bükreş — (394 metre) 20 Radyo Darülfünunu, 20,40 gramofon, 21 salon orkestrası.

Belgrat — (430 metre) 20 Amanca ders, 20,30 gramofon, 21 opradan nakil. Roma — (441 metre) 21 haber ve gramofon, 23,30 kitaplar ve muharirler, 21,45, hafif konser.

Prağ — (488 metre) 20,05 İngilizce ders, 20,20 kitarra konseti, 21 halk konseri, 21,15 gramofon ile dans havalaları, 21,30 Kavalier a la rose opretinden parçalar.

Viyana — (517 metre) 20 konfrans, 21 senfonî, 22,15 dans.

Peşte — (550 metre) 20 musabebe, 21,45 orkestra.

Varşova — (1411 metre) 21,15 Şopen konseri.

Berlin — (1635 metre) 20,15 Köniyerg'den nakil, 21 Viyanadan naklen senfonî.

18 Teşrinievvel Salı

İstanbul — (1200 metre) 18 orkestra, Kemal Niyazi B. ile arkadaşları tarafından alâturka saz Seniha Hanımın iştirakile, 21 tagannî.

Bükreş — (394 metre) 20 radyo Darülfünunu, 20,40 Giardan'ın meşhur Andrea Şenier opreti.

Beigrat — (430 metre) 20 Fransızca ders, 21 gramofon, 21,30 Zagroptan nakil. Roma — (441 metre) 21 haber ve gramofon, 21,45 karışık konser, 22,30 komedi, 23 şen gece.

Prağ — (483 metre) 20 gazete haberleri, 20,30 Milli tiyatrodan nakil, 23,20 neşe veren şarkılar.

Viyana — (517 metre) 11,10 konferans, 21 halk konseri, 22 eski Viyana şarkıları, 23,15 dans havalaları.

Peşte — (550 metre) 20 gazeteçilik hakkında bir konferans, 20,30 opradan nakil, 23,15 günün haberlerinden sonra cazbaat.

Varşova — (1411 metre) 21 halk konseri, 23,30 muhtelif şarkılar.

Berlin — (1635 metre) 20 konfrans, 21 iki perdeli bir komedi, 23 bir konser

SON POSTA

Yevnâ, İyisî, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptıyeç Çatalçeyne sokağı 25-

Telefon: İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SONPOSTA

ABONE FIATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sen 27000	
750 " 6 Ay 1400 "	
400 " 3 " 800 "	
150 " 1 " 300 "	

Gelen evrak gerl verilmez İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kuruşluk dul ilâvesi lâzımdır.

Adres değiştirilmesi (20) kuruştur. Gazetemizde çıkan resim ve yazıların bütün hakları muhafız ve gazetemize aittir.

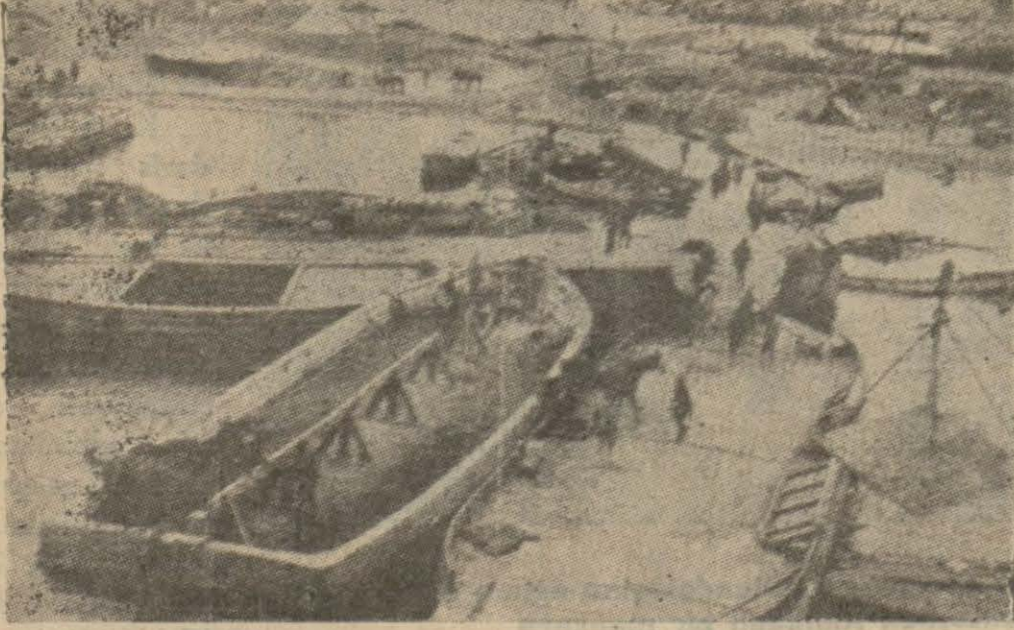
İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserlin tercümesi

ÇANAKKALE

- 132 -

Yazan: General Oglanlar

Jeneral Hamilton Fikrinden Vazgeçti

Çanakalede Mayıs 1915 te V sahlinin manzarası

Tayyarelerin azlığı ve tecrübeli askerî rasatların bulunmaması dolayısıyla Türk mevzilerini havadan tespit etmek gayet müşkül oluyordu. Türk ileri postaları ile keşif kollarının faaliyetine mani olmakta idi. Düşmanın asıl hattı müdafasının değil mevkiî ne civarda bulunduğu bile tahminattan ibaretti. 5 Mayıs sabahına kadar verilen hava istikşaf raporlarında, Kirte köyü önünde dağlık birkaç siperle Kirte yolundan bir noktadan başlayarak köyün yarım mil cenubuna doğru uzanan bir siper hattı bulunduğunu bildirmekte idi. Fakat gerek karargâhı umumî, gerek 29 uncu fırkanın karargâhında, bunların ancak ileri siperlerden ibaret olup asıl müdafaa hattının daha geride ve Ahibaba sırtının önünde olduğu tahmin edilmekte idi. Fakat Ahibaba sırtının tam zirvesindeki dairevi siperlerden mada o civarda başka mevziler tespit edilememişti.

Gerek kara gerek deniz topolarını gittikçe azaltmakta cephanesi çok endişe vermekte idi. Bahusus 4 Mayıs günü 150 sandık 18 librelilik top cephanesini hamil bulunan bir mavnanın bir kaza neticesi olarak batması bu endişeyi bir kat daha arttırmıştı. 1915 senesinin ilk zamanlarında henüz baraj usulü top ateşi fikri tekemmül etmemişti. Fakat Çanakalede verilen zayıf buradaki orduya da, Fransadaki ordunun aldığı dersi öğretilmişti. Yani gündüz vakti, gizli mitralyözler karşısında ileri hareketi yapabilmek için gayet bol top cephanesi ve bilhassa yüksek infilak kudretini haiz mermilere ihtiyaç vardır. Halbuki müttefiklerin topçusu, cephanesinin usfundan fazlasını sarfetmişti. Elde bulunan miktar da ileri hareketine başlamadan evvel yapılacak iptidal bombardımanın ancak sathi olabileceği taraftan ibaret idi. Diğer taraftan İngiliz ve Avustralya kıtaatının 18 librelilik toplarının mermisi yalnız şarapnelden ibaretti. Bu şerait tahtında, Jeneral Hamilton hücumu, gün doğmadan bir saat evvel başlamak istiyordu. Fakat Jeneral Hunter - Weston, bölük kumandanları arasındaki fazla zayıf dolayısıyla 29 uncu fırkanın karanlıkta ileri hareketine geçmesinin doğru olamayacağını ileri sürerek Jeneral Hamiltonu bu

fikrinden vazgeçirdi ve hücumun aydınlıkta yapılmasına karar verildi.

Bu muharebede, donanmanın sarfedebileceği cephanesi miktarı da mahdud idi. Çünkü donanma daha sonraki vazifesi için yani boğazları zorlamak, düşman donanmasını batırmak ve İstanbulu hâkim olmak için elde kâfi miktarda cephanesi buldurmağa mecburdu. Asker karaya çıkarılırken fazla miktarda cephanesi sarfedilmişti. 30 Nisan günü donanmanın elinde bulunan cephanesi miktarı 400 atım 12 pusluk, 400 atım 7,5 pusluk 4000 atım 6 pusluk, 1000 atım 4 pusluk ve 12000 atım da 12 librelilik top mermisinden ibaretti. 1 Mayıs günü ordu ve donanma kumandanlarının akdettikleri bir içtimada Ahibaba sırtının zaptı da dahil olmak üzere o zamana kadar yapılacak harekatta bu miktarın üçte birinden fazla sarfedilmemesi kararlaştırılmıştı. Halbuki bu miktarın bile kısmı azami sarfedilmiş bulunuyordu.

125 inci liva 5 mayısta Mısırdan geldi. Karaya çıkan ilk taburu - altıncı Lancashire Fusilliers karanlık bastıktan sonra sol cephadaki Skoç taburunun işgal etmekte olduğu mevzilerini teslim etmek üzere ileriyi sevkolundu. Fakat rehberler yollarını şaşırıyorlar ve bu tabur yeni mevzilerine ancak sabaha karşı saat 2 de vasil olabildiler. Zabitleri yakında hücumu geçileceğinden haberdar değildi. Hatta bir bölük kumandanının not ettiği gibi, sanki bir balondan düşmüş gibi buldukları yerden ve vaziyetten haberleri yoktu. Livanın mütebaki kıtaatı gece yürüyüş yaparak ferdası gün sabaha karşı Gully Brach'te konakladı.

Diğer takviye kıtaatının 2 inci Avusturalya livası (2300 kişi) ile yeni Zelanda livası (2700 kişi) 56 Mayıs gecesi Anzac koyundan morpito muhriplerle tarayarak gemilerine irkâp edilerek ferdası gün erkenden W sahiline çıkarıldı ve Merto limanının şimalinde ihtiyat mevzilerine yerleştirildi.

Anzac'taki beş batarya topu da 4 mayısta W sahiline çıkarıldı ve bu suretle mevzilerine yerleşip etrafı tayin ve hedefleri tespit etmek için bir gün vakit kazanmış oldu.

(Arkası var)

Faydalı Adresler

DOKTORLAR

Dr. Sabri Osman (Operatör) Şirkeci
Şahinpaşa oteli karşısında - Dervişler sok. No. 2. Öğleden akşama kadar bildiğim heric ve kadın hastalıkları.

Dr. Hayri Ömer (Operatör) Şirkeci
Frençli, Belsoğukluğu ve Cilt hastalıkları mütehasşisi. Almanya emrazı cildiye ve zühreviyeye cemiyeti azasından. Beyoğlu, İstiklâl caddesi Ağacamii karşısında No. 133 Hergün öğleden sonra. Tel. Beyoğlu 48586.

Dr. Mehmet Ali Beviye mütehasşisi, Şirkeci
muayenehanesini Eminönü hanına (sabri Karakış) nakletmiştir. kabul: hergün öğleden sonra.

Dr. M. Natabelyan Emrazi dahiliye
zühreviyeye ve kadın hastalıkları tedavihanesi. Beyoğlu, Sakız Ağaç No. 5. Kabul saati: 9-12 ve 14-21.

Dr. Reşit Kadri Beviye mütehasşisi
Şirkeci, Tramvay durağı, No. 8. Her gün sabahdan akşama kadar.

Dr. Kemal Nuri Cilt, frençli ve belsoğukluğu mütehasşisi. Beyoğlu, İstiklâl caddesi Abdullahfendi lokantası itisalesinde Romeli Han No. 16. Her gün öğleden sonra 13 1/2, 20 1/2.

Dr. Sabih Rüştü
Muayenehanesi: Bahçekapı, Dr. Artarayan Han, No. 3-4. cumadan maada her gün 9-18 e kadar.

Dr. Kenan Hasan Röntgen ve Radium mütehasşisi. Avrupalıdan avdetle yeni getirdiği aletlerle hastalarını yeni naklettirdiği Alonya sineması fevkindeki muayenehanesinde her gün kabul eder. Hastalara büyük şühule göstermektedir.

Dr. E. Orfanidis Paris Sen Lui hastanesi
sabah asistanlarından. Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 251. Tel. Beyoğlu 3734.

İsmail Süleyman Röntgen mütehasşisi
Cağaloğlu, Baha bey apartmanı 17-21 Yeni getirdiği son sistem guakinesite her gün sabahdan akşama kadar hastalarını tedavi eder.

Dr. Merdinyan Beşiktaş Tramvay caddesi, No. 4
Hançisi: Ortabahçe Cad. No. 44. Her gün sabahdan akşama kadar.

Dr. Nazif İbrahim Dahili ve Çocuk hastalıkları tedavihanesi
muayenehanesini Fatih Tramvay istasyonunda Sırrı Enver cezanesi bitişiginde 25 No. 11 «Azim» apartmanının birinci katına nakletmiştir. Hergün 13 ten 20 ye kadar.

Dr. Ahmet Vıdani Muayenehanesini Vezneçilerde
Letafet apartmanının 2 inci kat 2 inci dairesine nakletmiştir. Cumadan maada hergün 8 1/2 ve 14-20 e kadar. Pazartesi günleri meccandır.

Dr. Ziya Naki Haseki hastanesi Kulak boğaz, burun mütehasşisi
Muayenehanesi: Türbe, Babiali caddesi, No. 16. Telefon: 22587

Dr. Halil Sezal Operatör
Emin Paşa, sokak, No. 20. Hergün 13-7. Telefon: 3799

Dr. Bahattin Şevki Cilt ve zührevi hastalıklar mütehasşisi. Ankara cad. Meseret caddesi karşısında, Avniyey apartmanı, No. 125. Her gün akşama kadar.

İhsan Arif Cerrahpaşa hastanesi idrar yolları hastalıkları mütehasşisi operatörü Muayenehanesi: Cağaloğlunda cezaneye bitişik No. 30. 3-6 ya kadar hasta kabul eder. Tel. 21614

Dr. Ali Mazhar Asistan üyesi kadar. Taksimde Altıparmak mağaza üstünde 1 inci katta. Öğleden sonra: Fatih, Tramvay istasyonundaki muayenehanesinde. Tel. 23369

Dr. Çiprut Paris Kliniklerinden mezun. Orahain ve Fransız hastaneleri cilt, saç, frengi ve belsoğukluğu 1 inci sınıf mütehasşisi. Beyoğlu, Asmalı Mesçit, Atlas Han. Tel. 43552.

Dr. Galip Hakkı Dahili ve çocuk hastalıkları. Sabah akşam evinde (Topkapı Tram. Cad. 11) Cuma, pazardan gayri 2-6 muayenehanesinde (Aksaray, İtem Portay cezanesi arka sokak)

Küçük İlanlar

DIŞ TABİBLERİ

Cemal Ziya Köprübaşı, Eminönü Han 2 ci kat No. 4
Hastalarını her gün 9 1/2 - 19 a kadar kabul ve tedavi eder.

Nurhayat Hanım Beyoğlu, Tevtonya karşısında No. 472. Cumadan maada her gün 10-19 a kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Püzant Şamliyan Beyoğlu İstiklâl Cad. Melen Ruj yanındaki 28 No. 11 apartmanın 1 ci katına naklolunup her gün hastalarını kabul eder.

Tevfik Rıza Karaköy tramvay durak mahalli No. 3. Hergün cumadan maada 8 den 20,30 a kadar hastalarını kabul eder.

Kemal Enver Çemberlitaş Turan apartmanı 1 inci kat. Her gün saat 9-20 ye kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Fahri Bahçekapı, Kazırcı Ali Rıza müessesesinin üstünde, İzzet Bey Han. Her gün saat 10 dan 19 a kadar.

Büyümin İstapan Cağaloğlunda-ki sabık Şark Ezeanesi sahibi. Gedikpaşa, Müsellim sokak No 20 Her gün, cumadan maada saat 9-20 ye kadar.

Muzaffer Sami Beşiktaş Tramvay cad. Ethem Bey apartmanı No. 11. Hergün sabahdan akşama kadar.

Karabel Semercibaşyan Şirkeci Dörtölçü ağı, Muradiye cad. No. 44. 2 inci kat. Cumadan maad hergün saat 9-19 a kadar hastalarını kabul eder.

İ. Şevket İstanbul Ankara cad. Tel: 20049
İstanbul ve Paris Fakültelerinden mezun. Her gün 2-6 ya kadar hastalarını kabul eder.

Bedri Hakkı Kadıköy Altıyol
Cuma ve pazardan maada her gün saat 9 dan 20 ye kadar.

Robenson Aynacıyan Pangaltı Harbiye - Fatih Tramvay istasyonu karşısında No. 67. Kabul saatleri: Her gün 9-12 ve 14-22. Cuma ve pazar öğleye kadar.

Muammer Hayri Fatih, Tramvay istasyonu
Sırrı Enver Ezeanesi bitişiginde. Cumadan maada her gün öğleden sonra kabul eder.

Ahmet Hikmet Şirkeci Dörtölçü ağı Beşir Kemal Ezeanesi karşısında No. 4. Her gün saat 9-20 ye kadar hastalarını kabul eder.

Mutahhar Muammer Şirkeci Şimendifer istasyonu karşısında Nemli zade Han, No. 4.

Hüsnü Mustafa Aksaray, Ordu caddesi, Pasar mahalli, Halil bey apartmanı 2 inci kat. Hastalarını hergün kabul ve tedavi eder.

Adil Tophane, Boğazkesen caddesi No. 89
Hergün saat 9 dan 18 e kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Cahit Kâmil Karaköy Tünel karşısında No. 21
Her gün sabahın 9 undan akşamın 19 una kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Übeyt Şamil Kadıköy Pazrayolu No. 83
Cumadan maada her gün 8 buçuktan 19 a kadar hastalarını kabul eder.

Süleyman Falk Toklu Oğlu Bahçekapı, Selamet Han, 1 inci kat No. 2 ye nakletmiştir. Hergün 9 dan akşama kadar hastalarını kabul eder.

M. SAİT Yeni postane caddesi Vloza Han No. 11

Perşembe ve cumartesinden maada hergün 10 dan 18 e kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

KİMYAGERLER

Dr. Hüsamettin İdrar, kan kazurati, mevaddi gıdaıye, ticaret ve sanayi tabiiyatı yapitir. Bahçekapı Emlâk ve Eytan Bankası karşısında İzzet B. Han.

Dr. İbrahim Etem Divanyolu Eski Şark Mahalli. Tel: 23548. Hayatı, sanatı, gıdat bîhanının tabiiyatı.

MİMARLAR

Nihat Vedat Dipl. Müh. Mimar
Beton - arme, Mimari ve Taahhüt-proje'leri 10 günde teslim edilir ve meccandır. Galata, Nişastacıyan han 10-11

Şayanı Tavsiye Müesseseler

LOKANTA ve BİRAHANELER

İstasyon Lokantası Şirkeci tren istasyonu
Muntazam öğle ve akşam yemekleri. Bira ve rakı bulunur. Neftis mezelor vardır. Fiatlarda azami ucuzluk.

TERZİ ve Tüç. TERZİLER

Avedyan Sultan Hamam Meccadet Hanı 37 - 39
Kumaşların nefaseti ve dikişinin zarafeti sayesinde en müşküllüpeşent müştürlerini memnun eder.

Halit Yeni Postane karşısında Fındık zade Han No. 1
En son moda, gayet itina ile dikilmiş elbise giymek isterseniz mürcuat edebileceğiniz yegâne müessesedir.

Yusuf Ziya İst. Ankara cad. Vilâyet Fındık zade Han No. 31
Kışlık kostüm ve pantolar, son moda ve ehven fiatla yapitir. Taksitle muamele vardır.

Sevim Terzihanesi, Hasan Muhittin. İstanbul Ankarı Cad. No. 53
Şık ve son modaıya muvafık elbiseler uğun fiatlerle. Kanaat götürmek için bir ziyaret kâfidir.

KÜRK MAĞAZALARI

Doıko Beyoğlu, İstiklâl Cad. 287. Mağazasının zengini koleksiyonu bitmeden kürklerini sipariş ediyor. Kürk boyaması için hususi daire.

Hristo Ralli Beyoğlu İstiklâl Cad. Panayia sok. 14
Kürk manto hazır, ismarlama ve tamirat. Garanti için her çeşit bulunur

J. Turçhlin Moskof kürkçü ve kadın Terzihanesi
Beyoğlu, İstiklâl caddesi, No. 322. Yıldız Han, üçüncü kat. No. 6. Foto Spor üstünde.

GÖMLEK İMALATANELERİ

10.000 Gömlek İmalatanesi ve kadın çamaşırları
Blüzar, cihaz takımları, yastıklar ve saire. En son modeller. Beyoğlu, Tokatlyan karşısında Su terazisi sok. (Furnaobaşı) 11

KIRTASIYE

Robert Beyoğlu İstiklâl cad. 297. Lomdra birahanesi karşısında
her nevi mektep levazımata, matbaa ve müccelit işleri yapitir.

FOTOĞRAFHANELER

Foto Alman İstiklâl Cad. No. 113
İstanbulun en temiz ve ucuz fotoğrafhanesidir. Agradis-manlar, renkli resimler ve amatör işleri yapitir.

ELEKTRİK

Rokoko Havazemi, Radyo (tesisat, malzeme, echize)
Abajur mağazası, Elhamra pasajı, No. 15
Yeni model abajurler ve yalnız telleri (karkas) çok ucuz fiatla yapitir.

ÇİÇEKÇİLER

Yani Kostazos Beyoğlu, İstiklâl Cad. No. 178 Galata-saray karşısında. Tel. 40627. Tabii ve taze çiçekler, fidanlar, sepetler. Her türlü meccasım için buketler.

MUHTELİF

Madam Edit İstiklâl caddesinde idarehanesi
Beyoğlu, Karanfil sok. Tünel Hanı No. 5. Tel. 41480. Evlere ağı, ve hizmetler tedarik edünür.

Emlâk

Satılık Hans Beşiktaşta Paşamahal-İstünde, tramvay caddesinde 48 nümerik hane satılmaktadır. Görmek ve pazarlık için istiklâl caddesinde meccasım.

SATILIK ARSA Sarayhanecisinde, tramvay caddesinde
ve Kizilirmaciyan tarafında muccasım ve kıymetli bir arsa, ehven meccasım. Kizilirmaciyan, Darülfünunluşar Yarıda Müderrise müccasım.

Fort kumpanyası bir sene zarfında Türkiye'de 115 otomobil satmış ve bu otomobilleri satın alanlar arasında bir kur'a tertip etmiştir. Dün çekilen kur'ada Remzi Ef. isminde birisi ikramiye olarak konulan bir Ford otomobilini kazanmıştır. Resmimiz kur'a keşidesinden bir intibadır.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

(65) Glikoz derecesi esas olmak aşağı yukarı dereceler için fiata zam ve tenzil edilmek fakat vasati (58) dereceden aşağısı kabul edilmemek üzere Gazi ayıntap fabrikasına teslim pazarlıkla ve şartnamesi mucibince (312,000) eski okka kuru üzüm mübayaaya edilecektir. Taliplerin yüzde 7,5 teminat akçelerini hamilen 2-11-932 çarşamba günü saat 14 te Galatada Mübayaaya Komisyanuna müracaatları.

İstanbul Belediyesi İlanları

Kadıköy Dairesinden: Belediye kanununun 15 inci maddesinin 3 üncü fıkrası mucibince hahve, lokanta, mahallebici, sucu, şekerici, pastacı, meyhanecisi, gazino, bar, dansig, berber, hamam, han, otel, pansiyon, tiyatro, sinema ve emsali gibi umumun yiyip içmesine, yıkanıp taranmasına, temizlenmesine, yatıp kalkmasına ve eğlenmesine mahsus mahaller için bir defaya mahsus olmak üzere ruhsat almaları mecburi bulunduğundan bu kabil mahalleri işletenlerin 5 teşrinisani 932 tarihine kadar daireye müracaatla ruhsatı almaları ve 5 teşrinisani 932 tarihinden sonra yapılacak kontrolda ruhsatsız gürülenler hakkında belediye kanununun 113 üncü maddesi ahkâmı tatbik olunacağı ilân olunur.

Beyoğlu Belediye Şubesinde: Bir dişi koyun ile bir dişi merkep bulunmuştur. Sekiz gün içinde sahibi müracaat etmezse satılacaktır.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdareimiz için şartnamesi mucibince pazarlıkla (125) sandık çivi alınacaktır. Taliplerin % 7,5 teminatlarını hamilen 20-10-932 perşembe günü saat 15 te Galatada Mübayaaya komisyonuna müracaatları.

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğünden:

(29 kalem lâzime mübayaasına aittir.)

- 1 — Başmüdüriyetimiz emrinde bulunan 11 Merakip için alınacak lâzime pazarlıkla açık kırdırma yapılmıştır.
- 2 — Kırdırma şartları kâğıdının tasdikli suretleri Başmüdüriyetimizden alınacaktır.
- 3 — Kırdırma Başmüdüriyetimizde kurularak alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.
- 4 — Kırdırma 18-10-932 tarihine rastlayan salı günü saat (15) tedir.
- 5 — Her istekli, biçilmiş bedelin yüzde 7,5'ü olan 29 lira 69 kuruşluk muvakkat güvenme "teminat", larile belli saatten evvel komisyonu gelmeleri.
- 6 — Örnek: Başmüdüriyetimizdedir. İstekliler orada görülebilirler.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

(200) kilo (Nitrate de Soude):

Saf olmamak yani (Technique) olmak ve ellışer kiloluk ağaç fiçilerde ambarımıza teslim olunmak üzere mübayaası kararlaştırılan mezkûr eczayı vermek isteyenlerin yüzde 7,5 teminatlarını hamilen (20/10/932) perşembe günü saat (15) te Galatada Mübayaaya komisyonuna müracaatları.

Terkibinde küliyetli miktarda iyot tanen ve fosfat mevcut olup ensicei uzviyeye sür'ati temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiyeye tesirâtı şifaiyesi vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesirâtı nafiası pek seri olup renksiz, hastabıklık, zayıf, sıraca veya kemik hastabıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui itiyatla sabavetini ve gençliğini sui istimal eyleyenlere, ademi iktidara pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmı teshil, renge tazelik ve veçhe taravet bahşeder. Bez, evram, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çibanlar, ergenlik ve ekzema pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupa'da birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi tababette takdir tevhit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60, büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan ecza deposudur. Eczacılar ve toptancılara büyük tenzilât.

İrlanda Müzakereleri Netice Vermedi

Londra 16 — İrlanda muhtariyet Reisi M. dö Valera ile İngiltere arasında yapılan tarife müzakerelerinin akamete uğraması sebebini, M. dö Valeranın yakınlarından bir zat şöyle anlatmaktadır:

İngiliz nazırları bizim delillerimizi reddetmekle iktifa ettiler. Müspet bir teklifte bulunmadılar ve müzakerenin inkıtana sebep oldular. Bu vazivet hepimizi hayrete düşürdü. İstikbalde daha geniş bir tarife mücadelesi yapacağız. Eski tarife resimleri şimdilik ipka olunacaktır.

M. Heriyo İspanyaya Gidiyor

Paris, 16 — Fransız Başvekili M. Heriyo bu ayın sonunda İspanyaya gidecektir. Heriyo şerefine İspanya hükümeti tarafından resmi bir ziyafet verilecektir.

Hazminiz güç ise

MAZON MEYVA TUZU

yardıma hazır. Kabız ızale eder. Hazmı düzeltir. Mide ve barsakları ağrısız temizler.

BASURU KÖKÜNDEN KESER

Mazon ismine dikkat ve ısrarla MAZON isteyiniz. Memnun ve müstefi olmıyanların parası iade edilir.

Büyük şişesi İstanbulda 100 kuruş Deposu: Bankası arkasında 12 No.

MAZON ve BOTTON ECZA DEPOSU

Kiralık Muayenehane

Ve neceler hamamı karşısında köşedeki 3 numaralı dâççi atelyesi kiralıktır Doktor ve diğ muayenehanesi vesaire için talip olanların altındaki perükâr dükkânı ıftisulinde Darutlalmi musiki mağazasına müracaat eylemeleri ilân olunur.

Dr Celâl Tefvik

Zührevi ve idrar yolu

Hastalıkları mütehassıs

Şirkeci Muradiye caddesi No. 35

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Mahez olup faruhtu mükerrem bulunan İcerenköyünde Kozyatağında Üsküdar caddesinde 146 numaralı hanede müdevver masa, ayna, ve sair eşya ile büyük ve küçük Domuz tayvanatı in 23/10/932 tarihine müsadif pazar günü saat onbirden on ikiye kadar satılacağından talip olanların mahallinde memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur.

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNATI

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Saraçhane başında Şekerci sokağında 18 No. hanede sakin iken eylevm ikametgâhı meçhul Ahmet Fevzi Beye

Emlâk ve Eytam Bankasından 23/11/930 tarihinde istikraz eylediğiniz 2250 liraya mukabil birinci derecede ipotek irae eylediğiniz Fatihde Turşucu sokağında kâin 5 yeni numaralı arsa üzerinde derdesti inşa apartmanımızın işbu ipotek bedelinin tutarı 2498 lira 53 kuruşun 30.6.932 tarihinden itibaren yüzde dokuz faiz, yüzde dört komisyon ve yüzde beş vekâlet ücretleriyle birlikte tahsili zımmında mezkûr gayri menkulünüzün paraya çevrilmesi talebile ikametgâhınıza gönderilen ödeme emrine verilen musaddak meşruhatta ikametgâhınızın meçhuliyeti bildirilmiş olmasına binaen ve mezkûr Bankanın 844 numaralı hususî kanununun 15 inci maddesine tevfikân ilân tarihinden itibaren 30 gün içinde işbu borcunuzu işbu talep dairesinde ödemeniz, aksi takdirde işbu borçtan dolayı mezkûr gayri menkulünüzün satılacağına dair olan ödeme emri ihbarı ve senet sureti 932/1309 dosya nnumarasile tarafınıza ilân tebliğ olunur.

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Şehzadebaşında Veznecilerde Doktor Fevzi paşa konağında sakin iken eylevm ikametgâhı meçhul olan Selâhaddin Beye

Emlâk ve Eytam Bankasından 15/7/930 tarihinde istikraz eylediğiniz 2800 liraya mukabil birinci derecede ipotek irae ettiğiniz Süleymaniyede eski Samanvirani yeni Dayahatun mahallesinde Dökmeçile ve Fuat paşa sokağında kâin eski 12/12 mükerrer yeni 107,22 numaralı dükkânı müştemil hanenin işbu ipotek bedelinden bakiye 2020 liranın 30.6.932 tarihinden itibaren yüzde dokuz faiz yüzde dört komisyon ve yüzde beş vekâlet ücretleriyle birlikte tahsili zımmında mezkûr gayri menkulünüzün paraya çevrilmesi talebile ikametgâhınıza gönderilen ödeme emrine verilen musaddak meşruhatta ikametgâhınızın meçhuliyeti bildirilmiş olmasına binaen ve mezkûr 844 No, hususî kanununun 15 inci maddesine tevfikân ilân tarihinden itibaren 30 gün içinde işbu borcunuzu talep dairesinde ödemeniz, aksi takdirde işbu borçtan dolayı mezkûr gayri menkulünüzün satılacağına dair olan ödeme emri ihbarı ve senet sureti 932/988 dosya numarasile tarafınıza ilân tebliğ olunur.

Kat'î ihale

İhale günü

İcra dairesi

Cihangir'de apartman 17/11/932 perşembe 4 üncü 932/1138
Teşvikiye'de Kâtane caddesinde oda ve dükkân müştemil bahçe. 31/10/932 pazar 4 üncü İcra 931/1131
İşbu binalar hakkında tafsilât arzu edenler Bankamıza ve gerekse hizalarında numaralarla Dördüncü İcra Dairesine müracaat edebilirler. İhale uhtesinde kalanlar şeraiti mevzua dairesinde Bankadan istikraz yapabilirler.

Kat'î ihale

Beyoğlunda (Caddeikebir) İstiklâl caddesinde 243 245 247 ve 247 mükerrer credit 255,257,259 numaralar tahtında Banka Komerciyala İtalyanın müsteciri bulunduğu Banka Şubesiyle Bonmarşa mağazasını müştemil

İstanbul palas namı diğerk Klariç oteli

İsmile yadedilen kârgir bina
İstanbul İcra Dairesince 10/11/732 perşembe günü kat'î ihalesi yapılacaktır. İzahat ve tafsilât isteyenler Bankamıza ve İcra Dairesine 931/860 numara ile müracaat edebilirler.

Talili bir FORD müşterisi

Dün FORD meccani ikramiyesinin.
Tophanedeki salonlarımızda

HAMİT BEY
(Belediye Reis Muavini)

himayeleri altında keşidesi yapılmış ve
ikramiyeyi

ÖDEMİŞTE SAİTOĞLU REMZİ BEYİN

sahip olduğu bilet kazanmıştır.

SAİTOĞLU REMZİ BEYE bu bilet İzmirde

Charles P. Ballardur ve Şsi.

acentemizden satın aldığı bir FORD
kamyon şası mukabilinde verilmiş idi.

Talili müşterimiz şimdi ya aynen ve mecca
nen bir kamyon şası alacak ve ya arzu
ettiği taktirde bunun bedelini nakten
alacaktır.

Saitoğlu Remzi Beyi samimiyetle tebrik
ederiz.

YAĞSIZ NECİP BEY KREMI

en yüksek ailelerin rağ-
betini kazanmış yegâne
cilt kremidir. Tüpler, 20
vazolar 35 kuruştur.

İNGİLİZ PAZARI

L. LASTNICK

İstanbul Eminönünde Köprü meydanında 13
numarada 1 inci katta

MUŞAMBALAR

İngiliz kumaşlarından aynı zamanda hem pardesü,
hem muşamba vazifesini gören jaır Angle kauçuk
gayet şık pardesü gabardin empermeabilize her
renkten bulunur. Hazır ve ısmarlama. Deri jaketler
de bulunur. Her çeşit ve renklerde:

ÜNİFORMA, ASKERİ, MEKTEPLİ

ve saire, kadın ve erkek, çocuklara mahsus toptan ve perakende
FABRİKA FİATINA SATIŞ

Vakıf Paralar Müdürlüğüne Borçlu Olan
Zevatin Nazarı Dikkatine

Vakıf Paralar Müdürlüğünden:

İdaremiiz namına merhun bulunan gayri menkul emval yeni
icra ve iflâs kanununa tevfilkan 4 Eylül 1932 tarihinden itibaren
icra daireleri tarafından satılacağı ve badema vadeleri sonunda
borçlulara idaremiizden üç aylık ihbarname tebliğ edilmeyeceği ve
kâffe muamelât ve takibatın mezkûr dairelerce ifa edileceği
alâkadarınca malûm olarak borçlarını vadeleri sonunda ödemeleri
veya usulü dairesinde yenilemeleri lüzumu ilân olunur.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Müskirat kısmına lüzumu olan (45000) çuval kapalı zarf usulile
münakasaya konulmuştur. Münakasaya iştirak edeceklerin şartna-
meyi görmek ve almak üzere hergün ve münakasaya iştirak etmek
üzere yüzde 7 buçuk teminat akçelerile birlikte zarflarını nihayet
26 - 10 - 1932 çarşamba günü saat 15 e kadar Galatada mübayaa
komisyonuna vermeleri.

Öküstünlere: **KATRAN HAKKI EKREM**

Zafiyeti umumiye, işlihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük
faied ve tesiri görülen:

**FOSFATLI
ŞARK MALT**
Hulâsası

Kullanınız.. Her eczanede satılır

MUHTEREM ÇELTİKÇİLERE ve PİRİNÇÇİLERE

Fennin en son terakkiyatını her an takip eden
İSTANBUL ÇELTİK FABRİKASI

pek müsait şeraitle faaliyete başlamıştır ve beher okka çeltik 45 paraya temizleir
ardiye ücreti alınmaz.

ahliç: Fener caddesi, Aptl Subaşı No. 302-388 Tel 70406

Alemdar Z. Mehmet
Vapuru

BÜLENT

VAPURU **SALI**

18 Teşrinievvel
günü Zonguldak, İnebolu, Samsun,
Ordu, Giresun, Trabzon ve Rizeye
azimet ve avdetle aynı iskeleler-
le Sürmene, Vakfikebir, Görele ve
Ünye'ye uğrayarak avdet edecektir.
Adres: Acentesi: Acelâye No. 1
Tel. 21037

Zayıf 4349 sicil numaralı şoför ehli-
yetnamemi zayıf ettim. Yanisini alaca-
ğınla eskisinin hükmü olmadığı ilân
olunur.

Şoför Bekir Süleyman

NAİM VAPUR İDARESİ
İzmir şifrat Postası
(20 saat)

**Lüks
ADNAN**

vapuru
Her hafta Perşembe günleri Galata
ribtimından
Saat tam 17 de hareketle doğru

İZMİR'e

ve Pazar günleri İzmir'den saat
14 1/2 de hareketle İstanbul'a
avdet eder. Tafsilat için Galata,
Gümruk karşısında Site Fran-
sez Han No. 12 yazıhanesine
müracaat. Tel. B. O. 1041

Son Posta Matbaası

Sanibi: Ali Ekram
Nasriyat Müdürü: Halil Lütfi

BESLER

BESLER

"BESLER,, HAKİKATEN BESLER..

Çünkü Gıda İçin Ne Lâzımsa Hepsini

BESLER

Çikolata ve Bisküilerinde Bulabilirsiniz.

BESLENMEK İÇİN

Mutlaka **BESLER** yemeli!

Toptan fiatine her gün taze taze fabrikasından alabilirsiniz.
Bahçekapıda Topkapı - Yedikule tramvayları durak yerinde

MEKTEP KOOPERATİFLERİNE TENZİLÂT

BESLER

BESLER

Çok müsait şeraitle pek mükemmel, rahat yaşamak isteyen talebelere mühim fırsat

«**Darülfünunlular Yurdu**»

Memleketimizin yegâne büyük ve hakiki talebe yurdu
Mükemmel mefruş yatak odaları; mütalea salonu; gazino; radyo;
hamamı tabldot nefis yemek; mükemmel konfôr... Fakat Yurda
yalnız talebe olanlar kabul edilir.

"Darülfünunlular Yurdu", Sarayhanebaşı Kızıtaşıdadır.

SATIE

ON İki Ay Vadeyi Değiştirmiyerek

Elektrik Tesisatı Fiyatından

0/0 20 indirmiştir.

PEŞİN TEDİYAT İÇİN

HUSUSİ ŞARTLAR VARDIR.

Dr. HORHORONİ

Mektep sokagından Zambak sokagına nakleden Dr. Horhoroni bu
kere Eminönü Valide kışaathanesi yanına nakletmiştir. Ve hergün
hastalarını sabahdan akşama kadar kabul eder.

Mağazamız
için
aranılan
isim
bulundu

YÜN - İPEK

dir.

YÜN - İPEK

Mağazası Bahçekapı'da Meydan-
ık'ta Sabık Mustafa Şanlı müs-
sesatı yanında 53 numaradır.

YÜN - İPEK

Mağazamızın açılacağı gün ayrıca
ilân edilecektir. YÜN - İPEK ken-
disine isim bulmak zahmetini ihti-
yar eden müşterilerine teşekkür-
lerini taldim eder.

BONO

Her türlü bonolarla mazbata
ve vesikalar, deyin ilmühaberi
üzerine her şekilde işler yapar.
Balıkpazar, Maksudiye Han No.35
Uğurlu Zade M. Derviş

Satılık Hane

Bakırköyünde Cevizlik mahal-
lesinin Husreviye caddesinde
istasyona iki dakikalık mesa-
fede üçer odalı, kuyu, mutfak,
ve bahçeyi havi iki bap hane
ayrı ayrı veya birden ehven
fiyatla satılıktır. Taliplerin İs-
tasyon caddesinde numara 32
de Lütfi Bey'e müracaatları